

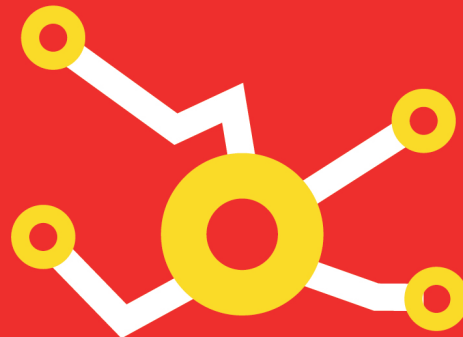

Вінниця
Місто ідей

Туристичний профіль міста Вінниці

Матеріали
до Стратегії розвитку туризму
м. Вінниці до 2030 року

м. Вінниця,
2020 р.

Документ розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади. Зміст документу є виключною думкою авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Уряду Канади.

Проект ПРОМІС спрямовано на зміцнення муніципального сектору в Україні, впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримки процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

www.pleddg.org.ua

Зміст

1. ПРИРОДНІ УМОВИ	4
1.1. Географічне положення міста	4
1.2. Клімат	4
2. ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ	4
2.1. Природні туристичні ресурси	4
2.2. Антропогенні туристичні ресурси	7
2.3. Туристичні ресурси	14
3. ДОСТУПНІСТЬ ТА ЛОГІСТИКА	23
3.1. Автотранспортна інфраструктура	23
3.2. Залізнична інфраструктура	24
3.3. Авіа інфраструктура	24
3.4. Громадський транспорт	24
4. ІНФРАСТРУКТУРА	25
4.1. Дорожня інфраструктура	25
4.2. Навігація	25
4.3. Комунальна інфраструктура	26
4.4. Туристична інфраструктура	27
5. УПРАВЛІННЯ, МАРКЕТИНГ І КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ	29
5.1. Менеджмент і маркетинг	29
5.2. Підготовка кадрів для туризму	30
5.3. Забезпечення функціонування туристичної сфери м. Вінниці	32
6. ЗОНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ	33
7. ДОДАТКИ	34
Додаток №1. Ліцензійний реєстр суб'єктів туроператорської діяльності	34
Додаток №2. Статистика з обслуговування туристів	36
Додаток №3. Статистика українських абонентів мобільного зв'язку	37
Додаток №4. Статистика іноземних абонентів мобільного зв'язку	37
Додаток №5. Кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності	38
Додаток №6. Кількість обслугованих екскурсантів	38
Додаток №7. Готельна база м. Вінниці	38
Додаток №8. Заклади харчування м. Вінниці	39
Додаток №9. Загальна характеристика району річкового басейну Південного Бугу	40
Додаток №10. Діаграма головних принад м. Вінниці на думку жителів	45
Додаток №11. Звіт про результати проведення фокус-групових досліджень представників туристичного, готельного та ресторанного бізнесу	45
Додаток №12. Результати опитування працівників медичної галузі з огляду на розвиток медичного туризму у м. Вінниці	57
Додаток №13. Характеристика цільових груп туристів для м. Вінниці	61

1. Природні умови

1.1. Географічне положення міста

Місто Вінниця, розташоване на березі Південного Бугу, є адміністративним центром Вінницької області і Вінницького району. Це один з історичних осередків східного Поділля. Займає площу 113,2 км².

Місто знаходиться у смузі лісостепу, в межах Волинсько-Подільського кристалічного масиву, покритого четвертинними відкладами пісковиків, глин, вапняків та мергелів. Перемішуючись із залишками рослинного світу, вони утворили родючі чорноземні ґрунти. Фундамент цього масиву складається з найдавніших порід: гранітів, гнейсів, сієнітів, які частково виходять на поверхню та є цінним будівельним матеріалом.

1.2. Клімат

Лежить місто в середніх широтах, що визначає помірність його клімату: йому властиве тривале неспекотне, досить вологе літо та порівняно коротка, не сувора зима. Середня температура січня $-5,8^{\circ}\text{C}$, липня $+18,3^{\circ}\text{C}$. Річна кількість опадів 638 мм. Із несприятливих кліматичних явищ на території міста спостерігаються хуртовини (6-20 днів на рік), тумани в холодний період року (37-60 днів), грози з градом (3-5 днів). Тривалість світлового дня від 8 до 16,5 годин.

Рослинність міста характерна для лісостепу. До звичайних тутешніх дерев належать: дуб, ясен, липа, клен, явір, берест, осика, тополя, дика груша, дика яблуня, черемха, черешня та інші.

2. Туристичні ресурси

2.1. Природні туристичні ресурси

2.1.1. ПАРКИ ТА ПАРКОВІ ЗОНИ

У Вінниці багато уваги приділяють розвитку зелених зон з метою створення умов для дозвілля і активного відпочинку вінничан та гостей міста. До таких місць належать:

1. Центральний міський парк – місце для проведення подій і свят, фестивалів вуличної їжі тощо. Створений в першій половині XIX ст. на основі природної грабової діброви. На території розташовані об'єкти дозвілля і відпочинку: стадіон, ковзанка, планетарій, парк мініатюр «Міні-Вінниця», кіноконцертний зал «Райдуга», літній театр, численні атракціони тощо. Насадження парку мають високу декоративність та багатий дендрологічний склад, серед яких є декілька 300-х річних дубів.
2. Парк Дружби народів - пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого

значення, найбільший парк Вінниці. До складу ландшафтного комплексу парку входять заліснені території, алеї та Вишенське озеро. На території парку розташований мотузковий парк, спортивні майданчики, пляж прокат човнів та катамаранів.

3. Меморіальний парк біля музею-садиби Миколи Пирогова, окрасою якого є величезна ялина, посаджена самим Пироговим в 1862 р. Також у парку є вікова липова алея, яка була улюбленим місцем прогулянок видатного вченого.
4. Ботанічний сад «Поділля» – входить до зеленого кільця міста; є науково-методичною базою для студентів і науковців Вінницького національного аграрного університету. На території ботсаду зростає понад 900 видів і форм дерев і чагарників.
5. Парк обласної психоневрологічної лікарні імені академіка О. Ющенка з панорамою на річку Південний Буг та алеєю скульптур. З парку можна потрапити на один із найбільш зручних природних оглядових майданчиків у Вінниці.
6. Острів Кемпа у самому центрі міста посеред Південного Бугу, створений штучним шляхом. З 2010 р. місце перетворилося на ізольовану заповідну зону з безліччю живності, зокрема рідкісної. Влітку Кемпу можна оглянути з катамаранів, а взимку пройти на нього твердою річковою кригою.
7. Урочище «Замкова Гора» – місце, де в 1363 р. був споруджений перший міський оборонний замок часів князя Костянтина Острозького, що вважається датою заснування міста. Оборонна споруда не збереглася до наших днів. Зараз це символічний пагорб, звідки відкривається панорамний вид на Південний Буг.
8. П'ятничанський парк – територія колишньої садиби Грохольських, у стінах якої тепер розташований денний стаціонар обласного ендокринологічного центру. П'ятничанський парк нараховує близько 80 видів дендрофлори. Збереглися оригінальні композиції, фрагменти початкового фітодизайну.
9. Лісопарк – прогулянкова зона, яка складається з двох лісових масивів, розділених між собою автомобільною трасою, площею 7 гектарів. У глибині парку знаходяться озера Гуральня і Соцьке, а також Вінницька телевежа, яка на момент створення у 1961 р. входила в десятку найвищих споруд світу. За конструкцією це вантова споруда зі сталевих труб висотою 354 метри.
10. Проспект Космонавтів – частина найдовшої прогулянкової алеї Вінниці з вимощеними доріжками, платанами й кленами, лавками, фонтанами і скульптурними композиціями.
11. Сад літературно-меморіального музею М. Коцюбинського. На території ростуть туя, липи віком понад 250 років, рідкісний тамариск, висаджені Коцюбинським, садок з яблунями та грушами.
12. Сквер на вул. Архітектора Артинова – тихий, зелений простір у центрі міста. Наразі заплановано провести благоустрій скверу та назвати його іменем відомого вінницького художника Натана Альтмана.

13. Територія колишнього дитячого санаторію ім. М.Коцюбинського на Старому місті, де у 2019 р. був запроваджений проект під назвою «Територія SUN», який передбачає переосмислення території і проведення культурних, освітніх та екологічних заходів, а також активний і спортивний відпочинок.
14. Парк Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.
15. Дендрарій лісово-дослідної станції – парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва.
16. Пам'ятка природи місцевого значення, двохсотлітнє дерево у центрі міста – «Дуб Гаврило».

2.1.2. ВОДОЙМИ

- I. Річка Південний Буг багата на мальовничі краєвиди й скелясті узбережжя. Найкраще вони відкриваються, якщо споглядати їх просто з водойми. Для цього у нагоді стануть теплоходи, які в туристичний сезон курсують річкою через місто. Подорож катером – не тільки вдалий варіант для екскурсії, але й можливість яскраво та неординарно провести різноманітні свята та івенти (див. Додаток №9).

Місця для відпочинку на річці Південний Буг:

- Вишневий узвіз, входить до природно-заповідного фонду України. Тут знайдені найдавніші сліди людини на території міста: кремнієві знаряддя праці пізнього палеоліту (40-10 тис. р. до н.е.). Біля річки є невеликий пірс.
- Оглядовий майданчик провулку Заньковецької.
- Кам'яний кар'єр провулку Лютневої революції.
- Оглядовий майданчик лікарні Ющенко. Місце, де річка Вишня впадає у Південний Буг.
- Панорама на Овдова, звідки відкривається краєвид на Київський міст та Бригантину. До річки можна спуститися кам'яними сходами.
- Спортивні бази Бузького узвозу.
- Ландшафтний парк на Коріатовичів, куди можна потрапити від спортивної бази «Спартак».
- Скелі за вулицею Нагірною.
- Мікрорайон Сабарів, розташований у найпівденнішій частині міста, де Південний Буг робить вигин вниз по течії. Тут розташована гідроелектростанція, з якої відкривається вид на гранітні скелі, річку і високі пагорби з густим лісом довкола. Неподалік знаходиться «камінь Коцюбинського» з викарбуваними цитатами з творчості письменника. До Сабарова можна дістатися прогулянковими теплоходами «Ляля Ратушна» і «Микола Пирогов».
- пляж Хімік, який знаходиться неподалік Київського мосту. На пляжі облаштовані місця для відпочинку та переодягальні.
- Бригантина. Півострів з пішохідною зоною та спортивним майданчиком.
- Набережна Рошен. Обладнане місце для відпочинку біля Південного Бугу, де розташований також найбільший в Європі світломузичний фонтан. На території ділянок двох скверів влаштовано пішохідні доріжки, встанов-

лено дитячий майданчик з спеціальним антитравмовим покриттям. Для забезпечення зручних зв'язків між прогулянковою алеєю та територією, розташованою нижче рівня верхнього променаду влаштовано різноманітні типи сходинкових маршrutів, а також пандуси для маломобільних осіб.

2. Вишеньське озеро - водойма, яка знаходиться в парку Дружби народів. Тут розташована широка пляжна смуга, пікнікова зона, прокат човнів і катамаранів, мотузковий парк, вейкборд та майданчик, що спеціально обладнаний для дітей з інвалідністю. Поруч з озером проводяться фуд-фести та різноманітні святкування, зокрема Івана Купала та Водохреща.
3. Озера Гуральня, поблизу мікрорайону П'ятничани. Місце для відпочинку з обладнаними столиками, розчищеною територією.
4. Соцьке озеро, яке знаходиться поблизу мікрорайону Корея. Тут облаштована спеціальна пікнікова зона, де можна орендувати альтанки з мангалами, покататися на човні або катамарані.
5. Ставок біля Олієжиркомбінату – обладнане місце відпочинку між вулицями Волошкова та Чумацька. Тут є пірс, місця для відпочинку, дитячий майданчик та спортивні тренажери.
6. Озера в мікрорайоні Тяжилів: на вул. Північній, на вул. Ватутіна та неподалік Східного Автовокзалу. Два останніх обладнані місцями для відпочинку, прогулянок та дитячими майданчиками.
7. Річка Вишенька - є правою притокою річки Південний Буг. Протікає в колишньому Ленінському районі, тобто на Правому березі відносно річки Південний Буг.
8. Річка Тяжилівка. Протікає в мікрорайоні Тяжилів і є лівою притокою Південного Бугу.
9. Річка Вінничка. Протікає в Староміському районі міста, є лівою притокою Південного Бугу.
10. Річка Десенка, протікає неподалік вулиці Київської.

2.2. Антропогенні туристичні ресурси

Перелік пам'яток архітектури і містобудування Вінниці нараховує 121 об'єкт, з яких 11 – національного значення. Найвизначнішими історико-архітектурними пам'ятками Вінниці є:

І. Вінницькі Мури (середмістя) – історико-архітектурний комплекс, розташований у центральному історичному ареалі міста, що складається з оборонних і храмових споруд XVII-XVIII ст.: єзуїтського монастиря, костелу, колегіуму і конвікту (гуртожитку); домініканського монастиря і костелу; навколишніх фортечних murів.

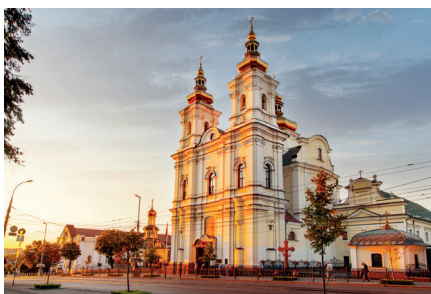
Комплекс є найдавнішою з уцілілих історичних та архітектурних пам'яток міста. Від оборонних споруд залишилося кутова вежа, а також частина оборонних мурів. Нині тут знаходяться Державний архів Вінницької області, Спасо-Преображенський кафедральний собор, Вінницький обласний краєзнавчий музей, Вінницький обласний художній музей та Вінницький технічний ліцей.

2. Єзуїтський монастир (вул. Соборна, 17) - пам'ятка архітектури національного значення, збудована в 1610-1640-х рр. XVII ст.

Після завершення будівництва монастиря єзуїти звели навколо товстий цегляний мур з вежами по кутах. Комплекс у свій час вражав капітальністю і добротністю, і з тих пір за ним закріпилася назва Мури. Нині у приміщенні монастиря розміщений корпус Державного архіву Вінницької області. Працівники архіву мають право здійснювати екскурсійну діяльність.

3. Домініканський монастир, нині Спасо-Преображенський кафедральний Собор (вул. Соборна, 23), збудований в 1758 р., є пам'яткою архітектури

національного значення. У своєму архітектурному стилі храм поєднує місцеві національні традиції з запозиченими формами пізнього західноєвропейського бароко. У першій половині XIX ст. храм перебудований під православний собор. Усередині храму зберігся фрагмент стінного розпису XVIII ст. У соборі доступний підйом на одну з дзвіниць храму, звідки відкривається вид на середмістя.

4. Монастир капуцинів-францисканців, нині костел Пресвятої Діви Марії Ангельської (вул. Соборна, 12), збудований у 1761 р. у стилі тосканського бароко. В кінці XIX ст. монахи залишили храм, а приміщення стають царськими казармами. В радянські часи монастир

перетворюється у світське житло. У 1990 р. капуцини повертаються до Вінниці. У приміщенні костелу встановлено орган, гру якого сьогодні можна почути на богослужіннях та фестивалі «Музика в монастирських мурах». Усередині споруди збереглися підземні ходи XVIII ст., які наразі доступні для відвідування.

5. Миколаївська церква (вул. Маяковського, 6), пам'ятка архітектури національного значення, збудована в 1746 р. Храм є зразком подільської архітектурної школи доби бароко. Тризрубна триверха споруда з трьох ярусів восьмирічків, завершених бароковими куполами, зібрана з дубових колод без цвяхів. Нині усередині діючий православний храм.

6. Садиба в П'ятничанах (вул. Мічуріна, 34), до архітектурного комплексу якої на території близько 32 га входять: палац (пам'ятка архітектури національного значення), флігель, господарські споруди, садибний мур та пам'ятка

садового-паркового мистецтва — П'ятничанський парк. Палац був збудований у середині XVIII ст. на замовлення Марціна Грохольського у стилістиці розвиненого класицизму з елементами тосканського ордену. Нині комплекс використовується обласним клінічним ендокринологічним диспансером.

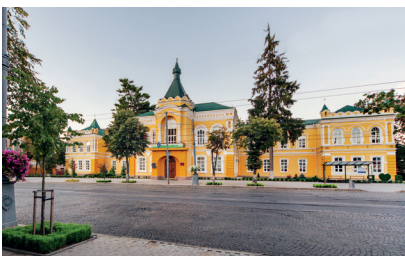
7. Єрусалимка (середмістя) — квартал єврейських ремісників у центрі Вінниці, знамените єврейське містечкове бароко, що почало формуватися наприкінці XVIII ст. Хоча значна частина будівель району була знесена в радянські часи, район досі зберіг хаотичність забудови, а також єврейський колорит. Увагу привертають обвитий плющем напівзруйнований «Шоколадний будинок», відомий як «Пошта», та атмосферні дворики з дуже щільною забудовою.

8. Синагога Райхера (вул. Червохрестівська, 11), споруджена в 1903 р. за проектом міського архітектора Григорія Артинова. Будівля синагоги зведена з червоної цегли, прямокутна в плані композиції, симетрична, з трьома однаковими за рішенням дверними отворами та потрійними готичними вікнами між ними. Нині будівля належить спортивній школі.

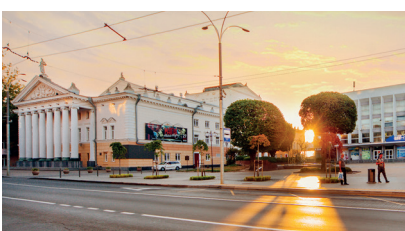
9. Синагога Лівшиця (вул. Соборна, 62), збудована в 1897 р. У радянські часи тут був розміщений клуб, під час Другої світової війни у синагозі нагромаджувався одяг, конфіскований у вінницьких євреїв, після війни тут розташувався театр, а згодом — філармонія. Будівлю синагоги повернули єврейській громаді в 1992 р.

10. Будівля Реального училища (вул. Соборна, 87), споруджений у 1888 р. у неоросійському цегляному стилі з характерними елементами візантійської архітектури.

Свого часу тут вивчали природничі дисципліни, фізику, математику, іноземні мови. В 1891 р. у цій будівлі склав іспит на звання народного вчителя відомий письменник Михайло Коцюбинський. Нині тут розташувався головний корпус Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. У навчальному закладі є Музей грошей.

11. Будівля жіночої гімназії (вул. Соборна, 94), збудований 1900 р. за проектом міського архітектора Григорія Артинова. Це була двоповерхова споруда, виконана у стилі класичного модерну. Під час Другої світової війни будівля постраждала, а пізніше була відбудована. Нині тут розташовується школа-гімназія №2.

12. Вінницький академічний музично-драматичний театр ім. М. Садовського (вул. Театральна, 13), збудований в 1910 р. за проектом архітектора Григорія

Артинова у неоренесансному стилі. У 1944 р. будівля постраждала від вибуху, пізніше була відбудована у дусі еклектики. Нині тут діє стаціонарний театр, також споруда використовується як концертна зала. В установі функціонує музей, який оповідає історію театру.

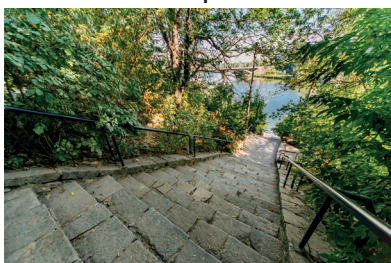

13. Будівля міської думи, збудований в 1911 р. за проектом міського архітектора Григорія Артинова. Будівля має характерні риси архітектури тієї епохи, включаючи елементи новогрецького стилю: масивні колони, великі малюнки, високі прямокутні вікна. У цьому будинку в 1920 р. перебував польський державний діяч Юзеф Пілсудський. Він виступив з промовою та зустрівся з очільником Директорії Симоном Петлюрою. Нині тут розмістилася Вінницька торгово-промислова палата.

14. Вежа Артинова (вул. М.Оводова, 20), збудована в 1911 р. міським архітектором Григорієм Артиновим для постачання води мешканцям міста та функцій пожежної каланчі. Це семиярусна восьмикутна витягнута в периметрі будівля, висотою - 28 м. Нині, як і сто років тому, годинник на Вежі сповіщає містянам точний час. Всередині Вежі розміщений Музей воїнів Вінниччини.

15. Сходи Артинова і парк Кумбари (вул. Оводова, 1). Місцевість на березі

Південного Бугу знаходиться на території колишнього маєтку одеського купця грецького походження Олександра Кумбарі, з гранітними сходами, спроектованими міським архітектором Григорієм Артиновим та панорамою, що відкриває вид на річку та Київський міст. Поруч зберігся особняк підприємця Новінського, побудований у 1912–1913 рр.

16. Готелі та садиби (середмістя). Наприкінці XIX - на поч. XX ст. завдяки спорудженню Києво-Балтської залізниці та злагодженій роботі тодішніх міського голови Миколи Оводова та міського архітектора Григорія Артинова. відбувається значна розбудова Вінниці. Місто стає зручним для проживання та відпочинку. Це обумовлює появу значної кількості садиб, готелів та прибуткових домів. Більшість цих будинків збереглися до нашого часу і сформували характер забудови центру Вінниці у вигляді модерного міста.

17. Готель «Савой» (вул. Соборна, 48), збудований у 1913 р. головним архітектором міста Григорієм Артиновим у стилі модерн з елементами необароко. Будівля настільки вдало вкраплена в загальну ідею центральної вулиці міста, що й досі залишається її домінантою. 2 лютого 1919 р. Директорія УНР на чолі з Володимиром Винниченком переїхала до Вінниці.

Місто стає тимчасовою столицею УНР, а готель «Савой» де-факто - будівлею «Кабінету Міністрів». Нині у споруді розташований Апеляційний суд Вінницької області.

засновниці готелю.

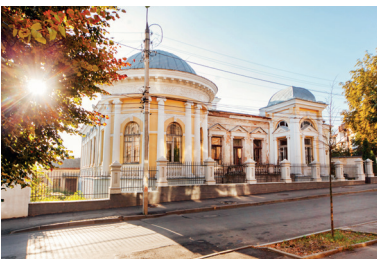
18. Готель «Франція» (вул. Соборна, 34), споруджений у 1897 р. на замовлення підданої Австро-Угорської імперії Євгенії Прунмаєр у стилі неокласицизму з елементами боз-ару. У радянський час будівля втратила своє першочергове призначення. У 2012-2015 рр. відбулася реконструкція і знову відкрився готель «Франція». Поруч з будівлею встановлена бронзова скульптура

19. Готель «Палас» (вул. Соборна, 42), триповерховий будинок зведений на початку ХХ ст. за проектом міського архітектора Григорія Артинова в стилістиці неоренесансу з елементами необароко. Фасад будівлі прикрашають дивакуваті атланти зі смішними обличчями та обвислими черевцями, які тримають на своїх плечах масивний консольний еркер. Свого часу у цій будівлі була розташована перша у місті книгарня. Нині споруда використовується під офісні приміщення.

20. Готель «Франсуа» (вул. Соборна, 50), збудований у 1912 р. у стилі модернізованої класики. Після пожежі 1925 р. будівля пристосовується під адміністративне призначення, яке виконує і досі. У вечірній час споруда підсвічується.

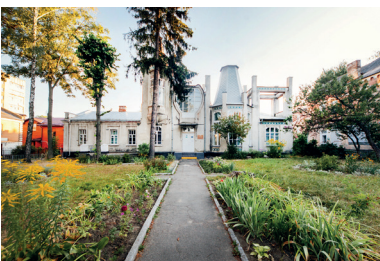
21. Садиба Четкова (вул. Пушкіна, 38), побудована 1909-10 рр. за проектом архітектора Василя Листовничого у стилі модерн. Будівля має асиметричну форму з декоративними елементами у вигляді квітів і грає досі роль містобудівного акценту, яскраво ілюструючи модерн в архітектурі. Зараз тут розмістився департамент архітектури та містобудування Вінницької міської ради.

встановлена бронзова скульптура очільника Директорії. У майбутньому в будівлі буде створений Музей Вінниці.

22. Садиба Б. Львовича (вул. С.Петлюри, 15), споруджена у 1903 р. для заможного вінничанина, єврея за походженням Боруха Львовича, який володів машинобудівним і чавуноливарним заводом «Молот». Стилістично садиба виконана у дусі еклектики. З 7 червня до 19 червня 1920 р. тут перебувала Канцелярія Голови Директорії УНР Симона Петлюри. Поруч з садибою

23. Будинок генерала Брусилова (вул. Архітектора Артинова, 5), побудований у стилі модерн за проектом архітектора Григорія Артинова. Тут в 1913–1914 рр. жили видатний російський воєначальник, командир 8-ї армії генерал Олексій Брусилов з дружиною. Сьогодні будинок використовується під офісні приміщення.

24. Садиба Длуголенцького (вул. Магістратська, 66), збудована в 1909 р. у стилі модерну. Фасад має асиметричний вигляд, утворений вільним компонуванням архітектурних мас, і створює особливе враження «будинку-корабля». Нині у садибі перебуває Вінницька дитяча художня школа.

25. Садиба лікаря М. Стаховського (вул. Ф. Верещагіна, 6), споруджена у 1915 р. у стилі українського архітектурного модерну. Це стиль, який увібрав у себе основні традиційні риси житлової та храмової архітектури Гетьманщини. Під час реконструкції споруда втратила свій першочерговий вигляд. Нині в будівлі знаходиться відомча поліклініка, а на фасад нанесений мурал, який відтворює її автентичний вигляд.
26. Садиба купця О.Кумбарі (вул. Магістратська, 44), споруджена у 1890-х рр. у стилі модерн. Прикрасою та кутовим акцентом з боку головного фасаду є півциркулярний еркер на другому поверсі. Нині в будівлі знаходяться офісні приміщення
27. Стрілецькі (Кримські) казарми, нині житлові та відомчі будинки (вул. Стрілецька, 19, 21, 23, 25, 27, 29). Казарми або перше військове містечко з'явилося у Вінниці у 1880-1900-ті рр., після російсько-турецької війни (1877-78 рр.). Стилістика усіх споруд – еклектика. Нині анфіладні приміщення розбиті на окремі квартири та використовуються під житло. У частині казарм дислокуються військові частини Збройних Сил України.
28. Колишня ставка Гітлера «Вервольф» (с. Стрижавка), у роки Другої світової війни призначалася для керування військовими діями на Східному фронті.

В березні 1944 р., німці відступаючи висадили ставку в повітря. Нині тут розташовується Історико-меморіальний комплекс пам'яті жертв нацизму, який є філією Вінницького обласного краєзнавчого музею. На території комплексу знаходяться залишки бункерів (у вигляді кам'яних брил), басейну, а також розташовані інформаційні стенди, які оповідають історію Другої світової війни на Вінниччині. Нещодавні дослідження підтвердили наявність підземних бункерів.

29. Калічанський яр, нині площа Гагаріна (середмістя), де в ХХ ст. знаходився міський ринок «Каліча». Тут протікала річка Каліча, яку із початком активної розбудови Вінниці сховали під землю. У 1960-х рр. площу назвали у честь першого в історії людства космонавта – Юрія Гагаріна. У 2013 р. простір було реконструйовано, тут облаштували місця для відпочинку, фонтани, а також фотозону у вигляді напису – «I love Vinnytsia».

30. Арка (вхід в Центральний міський парк, площа Гагаріна). У 60-х рр. під час реконструкції площі Гагаріна був облаштований вхід в центральний парк. Проект бетонної арки і металевго шпилю належить місцевому архітектору Роману Мархелю. На таке рішення митця надихнула дитяча іграшка - кішка. Споруда ніби відтворює вигнуту спину тварини і також спирається на чотири основи, як на м'які лапи. Офіційно композиція арки та шпилю символізує собою поверхню земної кулі та стрімкий політ ракети. Нині арка є одним із символів міста.

31. Колона Магдебурзькому праву (вул. Оводова). 30 травня 1640 р. - Вінниця отримала магдебурзьке право. У честь споконвічних традицій розвитку

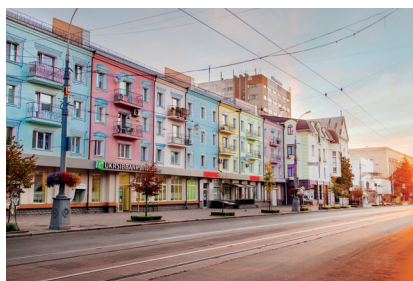
місцевого самоврядування нещодавно у місті встановили пам'ятник Магдебурському праву – столітню колону, яку виготовили на поч. ХХ ст. в м. Гнівані. Маючи інше символічне значення, свого часу вона стояла на Європейській площі, а пізніше була перевезена в село Павлівка Калинівського району. У 2019 р. колону повернули і знову встановили у Вінниці.

32. Бронзові скульптури. У Вінниці нараховується понад 20 бронзових скульптур, серед них є статуї, що зображають саксофоніста, поета і скрипаля (середмістя). Окрім того, у Вінниці присутні скульптури, встановлені у честь знакових для міста особистостей: міського архітектора Григорія Артинова (Європейська площа), підприємці поч. ХХ ст. Євгенії Прунмаєр (Соборна, 34), очільнику Директорії УНР Симону Петлюрі (вул. С.Петлюри, 15). Додатковою atrakцією також слугують бронзові пам'ятники

мешканцю Єрусалимки початку ХХ ст. (вул. О. Соловйова, 3), стоматологу (вул. Архітектора Артинова, 4), художнику (вул. Архітектора Артинова, 12а) та оригінальна скульптура - ноги Діогена, які стирчать зі стіни будинку на вулиці Архітектора Артинова, 57.

33. Мурали. З 2015 р. щороку у Вінниці відбувається мистецька резиденція «Vin Art City», в рамках якого ГО «Лабораторія актуальної творчості» спільно

з Вінницькою міською радою проводить художній конкурс. У ньому можуть взяти участь художники з усієї України та з-за кордону. Автори найкращих ескізів мають змогу нанести свої малюнки на будівлю. За 5 років у місті було створено близько 26 муралів, зокрема Старий Амстердам (вул. Соборна, 22); Вінницький модерн (вул. Соборна, 53); Родинні цінності (вул. Соборна, 53); Сні, в яких хочеться жити

(вул. Миколи Оводова, 53); Око (вул. Миколи Оводова, 65); Вінниця – місто мрій (вул. Театральна, 15); Добробут (вул. Соборна, 91); Соняхи (вул. Гоголя, 1) тощо.

34. Фонтан Roshen (Набережна Рошен), збудований у 2011 р. в руслі річки

Південного Бугу у Вінниці. Це найбільший в Україні і Європі плавучий фонтан. Сезон роботи триває з середини квітня до середини жовтня. На зиму конструкція опускається під воду. У денний час струмені води створюють ефект гармонії та спокою, а у вечірні години демонструються ексклюзивні шоу-програми з лазерними, світловими та мультимедійними

ефектами, на гігантському екрані – плесі води. Довжина фонтану – 97 м, ширина – 10 м, висота струменів – понад 60 м.

35. Київський міст (вул. Київська), відреставрований у 2018 р. З мосту відкривається гарний краєвид на Південний Буг, парк Кумбари, залишки старої водозабірної станції. На мосту встановлені бронзові фігурки котиків із метеликами, голубів, гусяного сімейства і єнотів. Ввечері міст підсвічується блакитною підсвіткою.

36. Площа Костянтина Могилка (проспект Космонавтів), названа на честь

підсвічується вночі.

Героя України, полковника Повітряних Сил Збройних Сил України, який загинув під час проведення АТО на Сході країни у 2014 р. У 1969 р. на її території було розміщено стелу з бойовим літаком МіГ-15, присвячену льотчикам-визволителям Вінниці. У 2016–2018 рр. літак відреставрували й помістили на сучасний п'єдестал. До архітектурної композиції площі додали пішохідний фонтан, який яскраво

37. Фонтан «Сонячна система», встановлений у 2017 р. під час реконструкції

проспекту Космонавтів. Композицію пішохідного фонтану складають 9 планет Сонячної системи та фігура міфічного Атланта, який тримає небесне світило. Колір і розташування сфер відповідають оригінальному вигляду та розміщенню планет відносно їх орбіт, збережено і пропорції космічних тіл. У нічну пору фонтан додатково підсвічується.

2.3. Туристичні атракції

2.3.1. МУЗЕЇ МІСТА

1. Вінницький обласний краєзнавчий музей.

Адреса: вул. Соборна, 19. Графік роботи: пн. – вихідний; вт.-сб. – 10:00-18:00.

Телефон: +38 (0432) 67-49-46. Сайт: vinnytsia-museum.in.ua

Колекція Вінницького обласного краєзнавчого музею містить найбільше зібрання матеріалів і документів з історії, етнографії і культури Східного Поділля. В музеї наявні нумізматична та етнографічна збірки, колекція палеонтологічних знахідок, експонуються книги, рукописи, фотографії тощо. Найвідомішими експонатами краєзнавчого музею є вражаюча колекція прикрас часів сарматської доби та скелет мамонта Вінні, який є найповнішим з усіх, що знайдені на території України.

2. Вінницький обласний художній музей.

Адреса: вул. Соборна, 21. Графік роботи: пн.-пт. – 9:00-18:00; сб.-нд. – 11:00-17:30. Телефон: +38(0432) 56-28-73. Сайт: artmuz.org.ua

Експонати фондів музею охоплюють понад чотири століття. Це картини знаменитих художників, колекції портретів знатних родів, скульптур та старовинних меблів з їхніх маєтків. «Картинна галерея» музею - це єдиний експозиційний простір з шести залів, який демонструє відвідувачам близько 300 експонатів. Ключове місце в колекції музею посідає унікальна збірка роду магнатів Потоцьких представлена творами відомих європейських митців XVIII-XIX ст.

3. Національний музей-садиба М.І. Пирогова.

Адреса: вул. Пирогова, 155. Графік роботи: пн. – вихідний; вт.-чт. – 10:00-17:30;

пт.-нд. – 10:00-18:00. Телефон: +38(0432) 43-71-49. Сайт: pirogov.com.ua

Національний музей-садиба М.І.Пирогова, розташований в південно-західній частині міста Вінниці, у живописній садибі Вишня, де впродовж останніх двадцяти років життя жив і працював видатний вчений, хірург, анатом, засновник воєнно-польової хірургії Микола Пирогов. До складу музею входять: будинок, в якому жив М. Пирогов, з експозицією про його життя і діяльність; музей-аптека з інтер'єрами приймальні та операційної лікаря; церква-некрополь, де зберігається набальзамоване тіло ученого; меморіальний парк

4. Вінницький літературно-меморіальний музей М. М. Коцюбинського.

Адреса: вулиця Івана Бевза, 15. Графік роботи: пн.-сб. – 10:00-18:00; нд. – вихідний. Телефон: +38(0432) 61-23-64. Сайт: kotsubinsky.vn.ua

Літературно-меморіальний музей розташований на місці сімейного хутора письменника посеред міської забудови. Експозиція музею розміщена в п'яти кімнатах меморіального будинку, де народився і жив відомий письменник Михайло Коцюбинський. Тут зберігаються метрична книга із записом про народження письменника, книги з його бібліотеки, особисті речі, перші прижиттєві видання творів, книги з його автографами тощо. На території садиби збереглися комора, сторожка, є садок, де ростуть липи, груші-глеки, посаджені ще дідом письменника Максимом Абазою.

5. Музей вінницького трамвая.

Адреса: Хмельницьке шосе, 29. Графік роботи: пн.-пт. – 9:00-17:00 (за попереднім замовленням); сб.-нд. – вихідні. Телефон: +38(0432) 61-16-93. Приймальня КП «ВТТУ» +38(098) 004-30-57, +38(050) 419-98-40 Олег. Сайт: museum.depo.vn.ua

Музей трамваю відкритий у 2013 р. з нагоди 100-річчя початку трамвайного руху у місті Вінниця. Розташовується на території трамвайного депо комунального підприємства «Вінницьке трамвайно-тролейбусне управління». В його експозиції представлені фото та експонати, пов'язані з історією трамвайного руху міста. Поруч з експозиційною залом розміщено виставку трамвайних вагонів, які працювали у місті у різні роки. Усі пасажирські вагони можна замовити для індивідуальної подорожі по місту.

6. Музей моделей транспорту і виставка колекцій та мініатюр.

Адреса: вул. Соборна, 64. Графік роботи: пн.-вт. – 12:00-21:00. Телефон: +380(097) 678-68-19. Сайт: vinnytsia-museum.in.ua

До колекції музею входить більше 5000 міні-експонатів, які протягом 45 років збирав приватний колекціонер Олександр Вдовиченко. Експозиція складається з декількох частин: вантажні, легкові, спеціальні автомобілі, автобуси, мотоцикли, військова техніка ручної роботи тощо.

7. Музей української марки ім. Якова Балабана.

Адреса: вул. Соборна, 26. Графік роботи: пн. – вихідний; вт.-нд. – 10:00-18:00. Телефон: +380(099) 534-30-20.

Музей української марки ім. Якова Балабана відкритий у 2016 році. Тут представлена колекція американця українського походження Олександра Балабана, що є найбільшою колекцією українських марок у світі. Відвідувачі музею мають змогу не лише подивитись на поштові марки та конверти, які були виготовлені ще у XIX ст., а й відкрити для себе нові грані історії України.

8. Військово-історичний музей Повітряних сил Збройних сил України

Адреса: вул. Стрілецька, 105. Графік роботи: пн.-пт. – 9:00-17:00 (за попередньою домовленістю); сб.-нд. – вихідні. Телефон: +38(0432) 59-61-90.

Експозиція Музею Повітряних Сил Збройних Сил України нараховує 41 експонат військової техніки, а у фонді налічується більше 2800 предметів. Авіаційна експозиція включає 18 літальних апаратів – 4 вертольоти: Мі-2, Мі-8Т, Мі-24, Ка-27ПЧ і 14 літаків тактичної авіації. У тематичних залах представлено моделі авіаційної та радіотехнічної техніки, комплекси зенітних ракетних військ. Музей знаходиться на території військової частини, тому про намір його відвідати необхідно сповістити керівництво музею заздалегідь, та надіслати заявку визначеного зразка. У Дні відкритих дверей, приурочених до державних свят – вхід вільний.

9. Музей воїнів Вінниччини.

Адреса: вул. Оводова, 20. Графік роботи: пн. – вихідний; вт.-нд. – 10:00-18:00. Телефон: +38(0432) 56-24-79.

Музей воїнів Вінниччини знаходиться у Вежі Артинова, є філією Вінницького обласного краєзнавчого музею. В експозиції, яка складається з п'яти оглядових залів, розміщені особисті речі загиблих, їхні листи рідним, фотографії, надіслані з Афганістану, листи від командування військових частин, зброя, військове спорядження, книги афганською мовою тощо.

10. Музей гончарного мистецтва ім. О. Г. Луцишина

Адреса: вул. Кожедуба, 11. Графік роботи: пн.-пт. – 9:00-18:00; сб.-нд. – 11:00-17:30 (за попередньою домовленістю). Телефон: +38(0432) 68-82-74.

Музей гончарного мистецтва ім. О. Г. Луцишина – науково-дослідний відділ Вінницького обласного художнього музею, відкритий у садибі, де жив і творив подільський гончар, заслужений майстер народної творчості Олексій Луцишин. Фонди музею нараховують близько 1000 предметів, які репрезентують найкращі зразки подільської кераміки. Музей не працює на постійній основі, про екскурсію потрібно домовлятися заздалегідь з Вінницьким обласним художнім музеєм.

11. Музей-кав'ярня «Пан Заваркін та син».

Адреса: вул. Олександра Соловйова, 3. Графік роботи: пн.-нд. – 12:00-21:00. Телефон: +38(0432) 52-60-32. Сайт: zavarkin.vin.ua

Кав'ярня-музей відкрита у будівлі, де в кінці XIX ст. підприємець Мойсей Флігельтуб (Матвій Заваркін) тримав магазин колоніальних товарів. В основі музею лежить інтер'єр вітальні міського будинку кінця XIX – початку XX ст. Тут

експонується колекція годинників найпопулярніших на той час виробників, а в музейній вітрині - чайний посуд тих часів та колекція ексклюзивних тематичних німецьких порцелянових статуєток ручної роботи кінця XIX ст. На вулиці відвідувачів зустрічає бронзова скульптура традиційного мешканця Єрусалимки початку XX ст.

12. Музей ретротехніки «Автомотовелофототелерадіо».

Адреса: вул. Соборна, 1. Графік роботи: пн.-нд. – 11:00-19:00. Телефон: +380(067) 490-79-39.

В основі експозиції – приватне зібрання раритетних автомобілів та іншої техніки вінницького колекціонера Олексія Стрембіцького. Наразі у музеї представлено більше ста експонатів ретротехніки: автомобілі, мотоцикли, велосипеди, патефони, телевізори, фотоапарати, радіоприймачі та багато іншого.

13. Музей науки.

Адреса: вул. Миколи Оводова, 51 (ТРЦ Sky Park). Графік роботи: пн.-нд. – 10:00-21:00. Телефон: +38(068) 117-13-41, (073) 209-57-27. Сайт: science-museum.com.ua

У кількох залах, загальною площею більше 1000 квадратних метрів, розташовано півтори сотні експонатів, які можна крутити, тягнути, штовхати, смикати, лазити по них та бігати навколо. Експозиція музею пояснює основні закони фізики (механіки, кінетики, оптики, електрики, гідродинаміки, акустики), а ще презентує біологію та анатомію. В музеї можна замовити науково-розважальні шоу, майстер-класи, тематичні екскурсії тощо.

14. Музей єврейського побуту.

Адреса: просп. Космонавтів, 20 (мікрорайон Вишенька). Телефон: +38 (0432) 57-05-68.

Музей єврейського побуту, створений при Вінницькому обласному товаристві єврейської мови та культури, – кімната, що відтворює єврейське помешкання. Тут знаходяться предмети юдаїки, старовинні меблі та кухонне начиння кінця XIX – початку XX ст. Музей не працює на постійній основі, про екскурсію потрібно домовлятися заздалегідь з Вінницьким обласним товариством єврейської мови та культури.

15. Планетарій.

Адреса: вул. Хлібна, 1 (Центральний міський парк). Графік роботи: пн.-нд. – 9:00-17:00. Телефон: 067 431 0611.

Науково-просвітницький заклад у Вінниці, в Центральному міському парку. Тут регулярно проводяться програми для відвідувачів різного віку, кожна з яких супроводжується демонстрацією астрономічних явищ. На куполі Планетарію можна побачити 5000 зірок. Обладнання планетарію дає можливість проводити тут наукові семінари, презентації, концерти, творчі зустрічі, тренінги і майстер-класи.

16. Подільський зоопарк.

Адреса: вул. Зулінського, 9. Графік роботи: пн.-нд. – 10:00-19:00. Телефон: 097

404-89-19 0432 61-92-55. Сайт: <https://www.zoopark.vn.ua/>

Подільський зоопарк заснований у 2006 році. Нині в ньому мешкає понад 220 тварин: 110 ссавців 38 видів; парнокопитних 19 видів, 63 екземпляри; копитних 4 види, 7 екземплярів; мозолоногих 3 види, 6 екземплярів; хижаків 6 видів, 17 екземплярів; гризунів 3 види, 12 екземплярів; приматів 3 види, 6 екземплярів. Понад 100 птахів 25 видів, з них 7 екземплярів хижаків 5 видів.

Дані щодо відвідувачів музеїв у 2019 році.

Назва музею	Кількість
Музей Української марки ім.Якова Балабана	2264
Вінницький обласний краєзнавчий музей	205000
Вінницький літературно-меморіальний музей М.М.Коцюбинського	23076
Вінницький обласний художній музей	150100
Національний музей-садиба М.І.Пирогова	128320
Музей моделей транспорту	12000
Музей вінницького трамвая	2000
Всього	522760

2.3.2. ЦІКАВІ ЛЮДИ МИНУЛОГО

1. Іван Богун (1618 – 1664) – український військовий і державний діяч, козацький полководець часу Хмельниччини, вінницький полковник. У Вінниці на сходах Артинова встановлено пам'ятний знак Івану Богуну у честь успішної оборони Вінниці від польського війська.
2. Микола Пирогов (1810-1881) – видатний лікар, який зробив кілька революційних відкриттів у медицині, засновник сучасної хірургії та військово-польової медицини. Останні п'ятнадцять років життя провів у Вінниці, у своїй мальовничій садибі «Вишня», де нині знаходиться його меморіальний музей та зберігається його набальзамоване тіло.
3. Іцхак-Йоель Лінецький (1839-1915) – письменник-сатирик, класик єврейської літератури, фундатор їдишомовної художньої літератури. Писав про життя вінницьких євреїв на їдиш та англійській мові, тому в Україні його творчість мало відома.
4. Софія Русова (1856-1940) – громадська, культурно-освітня діячка і педагог, членкиня Центральної Ради, прозова письменниця, літературознавиця, одна з піонерок українського фемінізму.
5. Григорій Артинов (1860-1919) – знакова постать, з якою сучасні городяни асоціюють добу початку ХХ ст. Будучи головним архітектором Вінниці, він змінив її обличчя, залишивши по собі доробок з громадських, культових та житлових споруд у стилі модерн. На Європейській площі знаходиться бронзовий пам'ятник, присвячений відомому архітекторові.
6. Микола Оводов (1861-1941) – міський голова Вінниці 1899-1917 рр., міський

лікар. Завдяки його правлінню місто досягло значного економічного розвитку. У Вінниці з'явилися телефон, водогін, трамвай, театр, міська бібліотека, місто активно розбудовувалося. Працював у тандемі з архітектором Григорієм Артиновим.

7. Михайло Коцюбинський (1864-1913) – один із найоригінальніших українських письменників народився і жив до 1897 р. у Вінниці. Тут він написав багато з тих творів, які увійшли до класики української літератури. Будинок, в якому жив письменник, нині – меморіальний музей. На Старому місті над Південним Бугом знаходиться пам'ятне місце, куди письменник приходив за натхненням, тепер називається – Камінь Коцюбинського.
8. Микола Леонтович (1877-1921). Провів майже все своє життя на Вінниччині, реформатор української музики, автор найвідомішої у світі святкової мелодії «Щедрик» (Carol of the Bells).
9. Симон Петлюра (1879-1926) – видатний державний, військовий та політичний діяч Доби Української революції 1917-1921 рр. Неодноразово перебував у Вінниці в роки Перших визвольних змагань. З 7 червня до 19 червня 1920 р. на Єрусалимці в садибі Б.Львовича перебувала Канцелярія Голови Директорії УНР Симона Петлюри. Нині поруч розташований бронзовий пам'ятник у честь очільника Директорії.
10. Зельман Ваксман (1888-1973) – отримав почесне звання «рятувальника людства», увійшов в число 100 найвідоміших людей світу. Отримав Нобелівську премію у галузі фізіології та медицини (1952 р.) «за відкриття стрептоміцину – першого антибіотика, ефективного при лікуванні туберкульозу».
11. Натан Альтман (1889-1970) – художник світового рівня, автор легендарного портрету Анни Ахматової та інших видатних робіт. Виріс на вінницькій Єрусалимці, котрій він присвятив чимало своїх картин. Один з скверів у центрі міста заплановано назвати у честь відомого художника.
12. Родіон Скалецький (1899–1984) – український композитор, послідовник Миколи Леонтовича, автор близько 100 оригінальних творів, хоровий диригент, уроджець Вінницької області. Опрацював та склав кілька збірок: «Стелися барвінку», «Весілля», «Весняне коло», обробив два збірника народних пісень.
13. Сем Борн (1891-1959) – реформатор кондитерської галузі США, який народився у м. Вінниця. Винайшов машину, яка механічно вставляла палички в льодяники, за що був нагороджений “ключем від міста” Сан-Франциско. Заснував компанію «Just Born» у Брукліні, Нью-Йорк.
14. Марія Литвиненко-Вольгемут (1892-1966) – українська оперна співачка. Мала сильний чистий голос, високорозвинену вокальну техніку. Її репертуар містив понад 70 оперних партій.
15. Ігор Савченко (1906-1950) – український кінорежисер, сценарист, театральний педагог та актор. Виховав цілу плеяду майстрів, серед яких Микола Фігуровський, Юрій Вишинський, Олексій Коренєв, Григорій Меліс-Авакян, Латиф Файзієв, Дамир В'ятич-Бережних, Сергій Параджанов та інші.

16. Марія Гавриш (1931-2001) – перша подолянка-учасниця Олімпійських ігор (1952). Одинадцять років виступала у складі збірної СРСР. 14 разів перевищувала рекорди СРСР. Переможниця багатьох міжнар. змагань.
17. Василь Стус (1938-1985) – видатний поет, перекладач, правозахисник, дисидент, член Української Гельсінської спілки, уродженець Вінницької області. Один із найактивніших представників українського дисидентського руху. У Вінниці ім'ям письменника названа одна з площ міста, на якій стоїть бюст у честь дисидента.

2.3.3. ПОДІЇ ТА ЗАХОДИ

1. Велопробіг Дідоморозів (початок січня). Місце проведення: вулиці міста. Традиційний новорічний велопробіг, долучитися до нього можуть всі охочі. Головна умова – наявність святкового костюму. Завершуються дійство конкурсами на найкращий новорічний костюм.
2. Різдвяний Ярмарок (з 19 грудня до 13 січня). Місце проведення: Європейська площа. Щороку під час новорічно-різдвяних свят в центрі міста розгортається святковий європейський ярмарок. Тут у вінничан та гостей міста є змога познайомитися з християнськими традиціями святкування, побачити прадавні обряди з дідухами, насолодитися святковими мелодіями від місцевих народних колективів.
3. Vinnytsia FoodFest (січень, травень, липень та вересень). Місце проведення: Центральний міський парк Вінниці. Фестиваль вуличної їжі, який супроводжується розважальною програмою. Тут є змога скуштувати традиційні українські, а також екзотичні страви, відвідати безкоштовні майстер-класи та кулінарні дегустації.
4. Міжнародний фестиваль зимового ленд-арту «Міфогенез» (лютий). Місце проведення: Скіфські вали, місто Немирів. Головна концепція проекту завжди незмінна – «міфогенез», як продукування новітнього міфу на межі двох стихій (Зими й Весни). Під час фестивалю митці просто неба створюють об'єкти land-art.
5. Відкриття світломузичного фонтану Roshen (кінець квітня). Місце проведення: набережна Південного Бугу. Початок сезону найбільшого плавучого фонтану в Європі супроводжується феєричним видовищем та виступами сучасних українських виконавців.
6. Фестиваль писанок «Великоднє Диво» (квітень). Місце проведення: майдан Незалежності. У ці дні центр перетворюється на музей Писанки просто неба. Мешканці та гості Вінниці разом із художниками-писанкарями розписують гігантські писанки.
7. День Європи (середина травня). Місце проведення: середмістя. Центр міста перетворюється на локації з елементами сучасного вуличного мистецтва, концертними майданчиками, сценами вистав і перформансів, майстер-класами, фотозонами та дитячими майданчиками. Також у цей день проходить весняний Vinnytsia FoodFest. Після святкування вдень розпочинається Ніч Європи, під час якої музеї міста запрошують

відвідувачів доторкнутися до культурної та історичної спадщини.

8. Мотофестиваль «Загул» (травень). Місце проведення: Вінниця. Це один із найбільших українських мотофестивалів, на який з'їжджаються байкери зі всієї України. Свято супроводжується парадом байкерів та іншими активностями.
9. Напівмарафон «Вінниця біжить» (травень). Місце проведення: центральні вулиці Вінниці. У теплу весняну пору Вінниця на своїх центральних вулицях проводить напівмарафон – справжнє свято бігу. Учасники долають три дистанції 21,095 км, 10 км, або ж 1,5 км.
10. Міжнародний фестиваль імені П.І. Чайковського та Н.Ф. фон Мекк (травень). Місце проведення: Вінницька обласна філармонія імені М.Д. Леонтовича; колишній маєток родини фон Мекк у Браїлові, Жмеринський район. Фестиваль щороку збирає класичних музикантів з різних міст України та світу. Родзинка заходу – «Браїлівські музичні зустрічі», які проходять в музеї П.І. Чайковського.
11. Вікенд мандрівників (кінець травня). Місце проведення: Територія SUN. Під час спільного вікенду мандрівники з різних куточків України розкривають тонкощі подорожей та презентують нові медійні проекти і стартапи в сфері туризму.
12. Міжнародний оперний фестиваль OPERAFEST TULCHYN (початок червня). Місце проведення: Палац Потоцьких, місто Тульчин. Протягом декількох днів під відкритим небом глядачі споглядають ексклюзивні постановки всесвітньо відомих оперних шедеврів.
13. Мистецький вікенд «Ticket to the SUN» (кінець червня). Місце проведення: Територія SUN. Під час заходу тривають виступи місцевих гуртів, мистецькі виставки, перформанси, поетичні читання, кінопокази, лекції та різноманітні майстер-класи, а також заняття йогою, скелелазіння, слеклайн тощо.
14. Фестиваль польової кухні імені Тараса Сича (кінець червня). Місце проведення: Центральний парк культури та відпочинку. Захід проводиться у честь загиблого під Дебальцевим військового кухаря-пацифіста Тараса Сича. У польових кухнях на відкритому вогні готується багато різноманітних страв, у тому числі страв з традиційних кухонь національностей, які проживають на території України.
15. Купальський Пікнік (5-8 липня). Місце проведення: Парк Дружби народів, Подільський зоопарк, Сабарів. Відвідувачі мають змогу взяти участь у прадавніх ритуалах: прикрашання купальського дерева Морени, майстер-класах із плетіння вінків тощо. Також у рамках дійства проходить Vinnytsia FoodFest поблизу Вишеньського озера.
16. Фестиваль «БарRockKo» (липень). Місце проведення: місто Бар. Фестиваль поєднує у своїй програмі класичну музику та якісний український рок. Крім музики, частиною події є історичні костюмовані персонажі, виставки та майстер-класи сучасних неформальних промислів.

17. Вінницький велопарад «Леді на велосипеді» (липень). Місце проведення: вулиці міста. Велопарад підкреслює роль велосипедисток на дорозі. Всі охочі взяти участь мають одягтися в тематиці велопробігу, наприклад у стилі золотих 20-х рр. або в костюми казкових героїв.
18. Фолк-рок фестиваль «Млиноманія» (початок серпня). Місце проведення: село Печера, Тульчинський район. Еко-фестиваль розгортається на березі Південного Бугу неподалік від старовинного млина та маєтку Потоцьких. Камерне музичне дійство супроджується майстер-класами з народних промислів.
19. Культурно-мистецька резиденція «Над Богом» (серпень). Місце проведення: колишній кінотеатр «Росія», вулиця Соборна, 4. Кожні два роки відбувається 10-денна відкрита культурно-мистецька резиденція. Назва резиденції впливає з автентичної назви річки Південний Буг і закликає за допомогою сучасного мистецтва переосмислити спадок попередніх епох.
20. ДІЛИ екофест (початок вересня). Місце проведення: Територія SUN. Окрім музичної програми, на фестивалі діють екобазар, барахолка, лекторіум, артпростір, алея громадських організацій, а також алея еко-інновацій.
21. МіжНародний ВІННИЦІЯнський фестиваль комедійного та пародійного кіно (перед Днем міста). Місце проведення: майдан Незалежності. Унікальний та масштабний проект комедійних короткометражок, який має свої номінації, нагороди та зіркових гостей.
22. День міста Вінниці (початок вересня). Місце проведення: центр Вінниці. У цей день на різних локаціях міста проходять виставки, конкурси, виступи різних колективів, майстер-класи, дитячі розваги, тощо. У Центральному міському парку також проходить осінній Vinnytsia FoodFest.
23. Органний фестиваль «Музика в монастирських мурах» (щонеділі упродовж вересня-жовтня). Місце проведення: Храм Матері Божої Ангельської, вулиця Соборна, 12. Під час фестивалю у костелі звучить класична органна музика у виконанні музикантів з різних куточків світу. Також фестиваль має на меті привернути увагу до потреби реставрації органу.
24. Міжнародний фестиваль VINNYTSIA JAZZFEST (вересень). Місце проведення: концертні майданчики Вінниці. Фестиваль щороку поєднує різноманітні жанри, зокрема world jazz, сучасний свінг, фолк, електронну музику тощо. VINNYTSIA JAZZFEST є найстаршим джазовим фестивалем у Україні, проводиться 24 роки поспіль.
25. Дні Європейської спадщини (кінець вересня). Місце проведення: вулиці та музеї Вінниці. Заходи проводяться з метою привернення уваги мешканців та гостей міста до культурної спадщини. Під час Днів європейської спадщини відкривається доступ до зазвичай закритих чи маловідомих пам'яток.
26. Smile Fest (початок жовтня). Місце проведення: головні локації – площа Василя Стуса, майдан Незалежності. У цей день в місті відбувається карнавальна хода, концерти, танцювальні програми, проходять різноманітні квести та конкурси з призами.

27. Всеукраїнський фестиваль військово-історичної реконструкції «Вінниця – Столиця УНР» (жовтень). Місце проведення: набережна Південного Бугу, Центральний парк культури та відпочинку. Подія щороку збирає реконструкторів з усієї України. Учасники відтворюють події Української революції 1917-1921 рр. із застосуванням зброї та амуніції тих часів.
28. Міжнародний фестиваль-ярмарок APPLE BAR (жовтень). Місце проведення: місто Бар. Під час фестивалю відбувається ярмарок яблук і саджанців, презентація і дегустація автентичних страв з яблук та концертна програма.
29. Contemporary Music Days in Vinnytsia (жовтень). Місце проведення: Вінницька обласна філармонія імені М.Д. Леонтовича, Хмельницьке шосе, 7. Подія поєднує сучасні музику, танець, театр та відео-арт. Музиканти використовують під час виступів як традиційні музичні інструменти, так і тибетські співочі чаші та звичайні кравецькі ножиці.
30. Air ГогольFest (жовтень). Місце проведення: промислові об'єкти міста. У програмі фестивалю сучасного мистецтва – музична програма, театральні, перформативні та візуальні проекти. Подія щороку збирає шанувальників прекрасного і водночас трішки провокативного сучасного мистецтва.
31. Міжнародний фестиваль саксофонної музики Vinnytsia Adolphe Sax Festival (листопад). Місце проведення: концертні майданчики Вінниці. Єдиний в Україні музичний фестиваль, цілковито присвячений одному інструменту – саксофону. Під час фестивалю талановиті саксофоністи з України та Європи збирають аншлаги, а також дають майстер-класи охочим удосконалити майстерність.
32. Фестиваль вина «Боже Лле» (середина листопада). Місце проведення: соціально-культурний волонтерський центр «Блокпост Підкова», вулиця Соборна, 4. Окрім місцевих виноробів, «Боже Лле» запрошує виробників з усієї України. Вхідним квитком на фестиваль служить бокал для вина, з якого можна безкоштовно дегустувати будь-який напій.
33. Відкриття Новорічної ялинки і День святого Миколая (19 грудня). Місце проведення: Центральний міський парк Вінниці, майдан Незалежності. Вінницьку ялинку вже декілька років визнають однією з найкращих в Україні. У день відкриття ялинки свою роботу також розпочинає резиденція святого Миколая.

3. Доступність та логістика

3.1. Автотранспортна інфраструктура

Вінниця має вигідне географічне розташування в Україні. Відстані до найбільших міст України від Вінниці автомобільними шляхами: Київ – 270 км, Львів – 370-430 км, Харків – 750 км, Одеса – 430-440 км, Дніпро – 580 км.

Вінниця характеризується розвиненою транспортною інфраструктурою: загальна протяжність доріг – 356 км, автомобільних та пішохідних мостів – 22, з яких 3 великих через р. Південний Буг.

Через місто проходить понад 30 автобусних міжміських та міжнародних маршрутів, в т.ч. до Польщі, Білорусі, Молдови. У місті діє три автобусних вокзали – Центральний, Західний та Східний.

3.2. Залізнична інфраструктура

Станція «Вінниця» – вузлова вантажна залізнична станція I-го класу Жмеринської дирекції Південно-Західної залізниці. За даними «Інвестиційного атласу України», вокзал станції Вінниця щорічно обслуговує 1,3 млн пасажирів, має сполучення з 23 областями України.

Вінниця займає четверте місце за популярністю у внутрішньому залізничному сполученні.

3.3. Авіа інфраструктура

Аеропорт «Вінниця» (Гавришівка) – український міжнародний аеропорт, розташований за 7,5 км на схід від залізничної станції Вінниці та за 10 км від центру міста. Підпорядковується Вінницькій транспортній компанії. Сайт - airvinnytsia.com.

Станом на 2019 рік аеропорт приймає регулярні рейси за маршрутами Вінниця – Тель-Авів, а також чартерні Вінниця – Анталія, Вінниця – Шарм-ель-Шейх та Вінниця – Подгориця. Щороку аеропорт приймає близько 6 тис. хасидів.

З аеропорту в місто можна дістатися муніципальним автобусом №33 «Барське шосе - Аеропорт». Вартість квитка - 21 грн.

3.4. Громадський транспорт

Мережа громадського транспорту включає 6 трамвайних маршрутів, 15 тролейбусних, 9 автобусних маршрутів та 29 маршрутів маршрутних таксі. Основне джерело енергії громадського транспорту – електрична енергія, на долю якої припадає понад 70% загального обсягу перевезень. Робота трамваїв та тролейбусів починається о 5:30 і закінчується о 24:00.

У 2007 році швейцарське місто Цюрих передало Вінниці трамваї, які наразі курсують вулицями міста. З 2015 року Вінницька транспортна компанія випускає громадський транспорт власного виробництва, зокрема трамваї та тролейбуси - VinWay.

На базі ВТК діє Музей вінницького трамвая, звідки туристи можуть замовити екскурсію містом.

У 2019 році для громадського транспорту виготовили 635 апаратів (валідаторів) для безготівкового розрахунку. Загалом, ними оснастили 320 трамваїв, тролейбусів та автобусів міста. З 2020 року запроваджена виключно безготівкова форма оплати проїзду.

3.5. Велоінфраструктура

В 2018 році у Вінниці запрацювала система громадського велопрокату Nextbike, що включила в себе 15 станцій велопрокату. Вартість 1 години поїздки 20 грн. Туристичний абонемент на 3 дні коштує 150 грн. У 2020 році кількість станцій для муніципального велопрокату Nextbike збільшили на 10, а кількість велосипедів – на 80 одиниць.

Загалом у місті активно розвивається велоінфраструктура. Наразі загальна протяжність велодоріжок понад 70 км, також по місту встановили 10 вело-СТО та 10 карт велосипедних маршрутів.

4. Інфраструктура

4.1. Дорожня інфраструктура

Автошляхи з Вінниці до Києва мають протяжність бл. 270 км: E50, E583 та P17.

Організацію дорожнього руху в місті здійснює комунальне підприємство «Вінницька спеціалізована монтажньо-експлуатаційна дільниця з організації дорожнього руху». В місті постійно утримується 160 вулиць довжиною 192,5 км, площею 2,1 млн. м², 328 км тротуарів площею 1,1 млн. м², майданів, площ та скверів площею 122,3 тис. м², зелених зон вздовж вулиць площею 468 тис. м².

Щорічно виконуються заходи з пристосування вулично-шляхової мережі для пересування маломобільних груп населення.

У місті експлуатується 22 автомобільних та пішохідних мостів та містків, з яких три основні, що з'єднують мікрорайони міста. На одному з них – по вул. Чорновола – виконуються роботи з реконструкції, розпочаті в 2017 р., два інших мости потребують реконструкції через застарілість та зношеність конструктивних елементів.

4.2. Туристична навігація

В місті частково існує застаріла система туристичної навігації, представлена у вигляді інформаційних табличок та туристичних вказівників із стрілками. Система туристичної навігації потребує оновлення та комплексного підходу до знакування існуючих об'єктів.

Для комфортного переміщення в межах міста для туристів розроблений мобільний додаток Vilna Mera. Додаток наразі доступний лише для платформи Android і допомагає туристам та вінничанам орієнтуватися в місті, рухаючись найцікавішими екскурсійними маршрутами.

У 2019 році департаментом маркетингу міста та туризму були розроблені туристичні карти центру міста та мікрорайону Вишенька. Також було встановлено 19 туристично-інформаційних табличок, кожна з яких містить інформацію про туристичний об'єкт українською та англійською мовами та шрифтом Брайля, QR-код, що переводить на сайт з детальнішою інформацією

про об'єкт та аудіо озвучкою, NFC мітку.

У 2020 році розпочалась підготовча робота з розробки Концепції туристичної навігації в місті Вінниця.

4.3. Комунальна інфраструктура

1. ЖКГ

Вінницька міська рада затвердила Програму розвитку та утримання житлово-комунального господарства м. Вінниці на 2019-2024 рр. Наразі в місті нараховується 946 вулиць, проспектів, бульварів, провулків, площ, майданів та скверів, загальною площею 6,0 млн. м².

2. Зливна система

Протяжність мережі зливової каналізації в місті становить 26,7 км. На окремих ділянках під час понаднормових опадів трапляються підтоплення вулиць міста. Необхідне проведення робіт зі створення локальних очисних споруд зливової каналізації.

3. Освітлення

Загальна довжина мереж зовнішнього освітлення міста складає 894,2 км, з них 142,8 км кабельні мережі, 751,4 км повітряні мережі та 23290 світлоточок. В зв'язку із розширенням меж міста, що пов'язане з приєднанням територій, є необхідність у продовженні робіт з розвитку мереж зовнішнього освітлення.

4. Зони відпочинку та озеленення

На постійному утриманні знаходиться три зони відпочинку біля води, II фонтанів, 6 парків, сквери, дитячі майданчики. Загальна площа зелених насаджень міста становить 3640,8 га, у тому числі 971,8 га загального користування.

5. Вивезення твердих побутових відходів

Вивезення побутових відходів здійснюється на полігон біля с. Стадниця, щоденний обсяг вивезених побутових відходів складає 1700-2000 м³. У місті запроваджено систему роздільного збору побутових відходів, а також розпочато будівництво комплексу по знешкодженню побутових відходів на земельній ділянці біля с. Людавка Жмеринського району.

6. Теплопостачання

Загальна протяжність мереж централізованого теплопостачання у місті становить 247,9 км, які перебувають на обслуговуванні КП ВМР «Вінницяміськтеплоенерго» та КП «Вінницяоблтеплоенерго». У місті основним надавачем послуг з централізованого опалення та гарячого водопостачання є комунальне підприємство Вінницької міської ради «Вінницяміськтеплоенерго». На обслуговуванні підприємства перебуває 202 км теплових мереж у двотрубному вимірі, з яких понад 100 км є застарілими та у аварійному стані, 40 діючих газових котелень, 3 твердопаливні котельні та 1 ТЕЦ, 284 ІТП, 72 ЦТП. Кількість абонентів (фізичних та юридичних осіб) – понад 83 тис. осіб. Фактичний результат (в рік) зменшення: споживання природного газу на 662 тис. м³, електричної енергії на 79 МВт, викидів CO₂ на 1,3 тис. тон, фактична економія в грошовому виразі 3,1 млн. грн.

7. Водопостачання та водовідведення

Водопостачання та водовідведення забезпечується комунальним підприємством «Вінницяоблводоканал». Джерелом водопостачання міста є річка Південний Буг. Для забезпечення послуг з централізованого водопостачання та водовідведення задіяні водозабірна насосна станція, 6 магістральних водоводів Д=400-1200 мм, 623,1 км мереж водопостачання, з яких у аварійному стані - 156,8 км, та 532,9 км мереж водовідведення у аварійному стані 81,5 км, 27 водопровідних насосних станцій (ВНС), 23 каналізаційних насосних станції (КНС) та очисні каналізаційні споруди (ОКС). Підприємство надає послуги з водопостачання 126,8 тисячі абонентам та послуги з водовідведення - 116,4 тисячі абонентам.

8. Оператори зв'язку

Операторів зв'язку та провайдерів у м. Вінниці нараховується 42:

- провідна телефонія – 7
- мобільний зв'язок – 16
- телевізійний, супутниковий зв'язок – 9
- забезпечення доступу в Інтернет – 25
- IP-телефонія – 7.

4.4. Туристична інфраструктура

4.4.1. ГОТЕЛІ

У Вінниці нараховується 47 готелів та гостелів (див. Додаток №7)

Проведений аналіз сучасного стану засобів розміщення у місті Вінниця виявив такі проблеми:

- на сьогодні не існує розвиненої мережі приміщень, де б дитячі, молодіжні групи та туристи могли зупинитися на ночівлю у випадку кільकाденної подорожі;
- ціни на готелі та інші види ночівлі зазвичай малодоступні для дітей і молоді, що стримує розвиток екскурсійних та туристичних поїздок;
- туристично-рекреаційний та інвестиційний потенціал залишається слабо використаним.

З початку 2019 року відповідно до рішення міської ради обсяг туристичного збору для внутрішнього туриста складає 0,5% від мінімальної зарплати за добу, а для в'їзного – 2%. Обсяг таких надходжень склав 2 050 458 грн, що приблизно відповідає 79,4 тис. ночівель (на 19,4 тис. більше, ніж у 2018 році).

Рівень готелів	К-ть	К-ть номерів	К-ть осіб
Готелі рівня 5*	-	-	-
Готелі рівня 4*	1	64	133
Готелі рівня 3*	1	85	165
Готелі без категорії	40	777	1475
Хостели	5	27	140
Всього	47	953	1913

Туристичний збір

Період	Розмір туристичного збору, тис. грн.
2016 рік	223,000
2017 рік	284,000
2018 рік	336,088
2019 рік	2050,458

Детальніша інформація по даному виду діяльності – Додатки №7.

4.4.2. ЗАКЛАДИ ХАРЧУВАННЯ

У Вінниці наявна широка мережа закладів харчування з різними ціновими пропозиціями. У місті є ресторани, фастфуди, піцерії, бари, паби, кав'ярні, кондитерські тощо (див. Додаток №8). Середня вартість за комплексний обід становить 85 грн.; середній рахунок вечері на двох 575 грн.

У місцевих закладах представлена переважно європейська, грузинська, японська та національна кухні. В той же час дуже мало закладів, де можна скуштувати хоча б елементи подільської кухні.

Мережа закладів громадського харчування у Вінниці налічує близько 322. З них:

	К-сть закладів
Кафе, бари та паби	220
Ресторани	79
Фаст-фуди	23
Всього:	322

Детальніша інформація по даному виду діяльності – Додатки №8.

4.4.3. ТУРОПЕРАТОРИ. ТУРИЗМ

На території міста Вінниця зареєстровано 35 туроператорів та турагенцій, з яких 6 спеціалізуються на внутрішньому та в'їзному туризмі.

Детальніша інформація по даному виду діяльності – Додаток №1.

Детальніша інформація з туристичної статистики – Додатки №2, 5-6.

Детальніша інформація по переміщеннях вітчизняних та іноземних абонентів мобільного зв'язку – Додатки №3-4.

4.4.4. ПРОКАТ ТУРИСТИЧНОГО ТА ВЕЛО СПОРЯДЖЕННЯ

Прокат муніципальних велосипедів «Next Bike»:

Прокат водного і туристичного спорядження – ТК «Меркурій»: м. Вінниця, вул. Пушкіна, 42. Тел.: (0432) 52-01-59; (0432) 69-72-79; (067)431-34-80; (067)930-80-13; (093)892-34-35; (099)494-63-53 ivanova630625@i.ua.

Туристична агенція «Альпін-Тур» - прокат туристичного і зимового спорядження: м. Вінниця, вул. Соборна, 28, оф.201, 2-й пов. Тел. 0432-655-800; 098-354-10-17, 050-583-91-32. alpintour@ukr.net

Прокат туристичного, вело і зимового спорядження: м. Вінниця, пр. Космонавтов, 8. Тел. (0432) 57-77-03. www.gs.vn.ua

Велопрокат «Велохаус»: м. Вінниця, вул. Брацлавська, 39. Тел. (067) 432-77-14; вул. Хмельницьке шосе, 4. Тел. (0432) 50-68-50, (067) 432-77-15

Прокат туристичного і велоспорядження «Кочівник»: м. Вінниця, пр. Коцюбинського, 70. Тел. (093) 189 63 33, (096) 662 56 70

Магазин спортивних товарів «Гірський Світ»: м. Вінниця, пр. Космонавтів, 8. Тел. 0432 577 703. www.girsvit.com

Велопрокат «Велопростір»: м. Вінниця, площа Гагаріна, 2. Тел. 067-970-56-70

4.4.5. ТУРИСТИЧНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

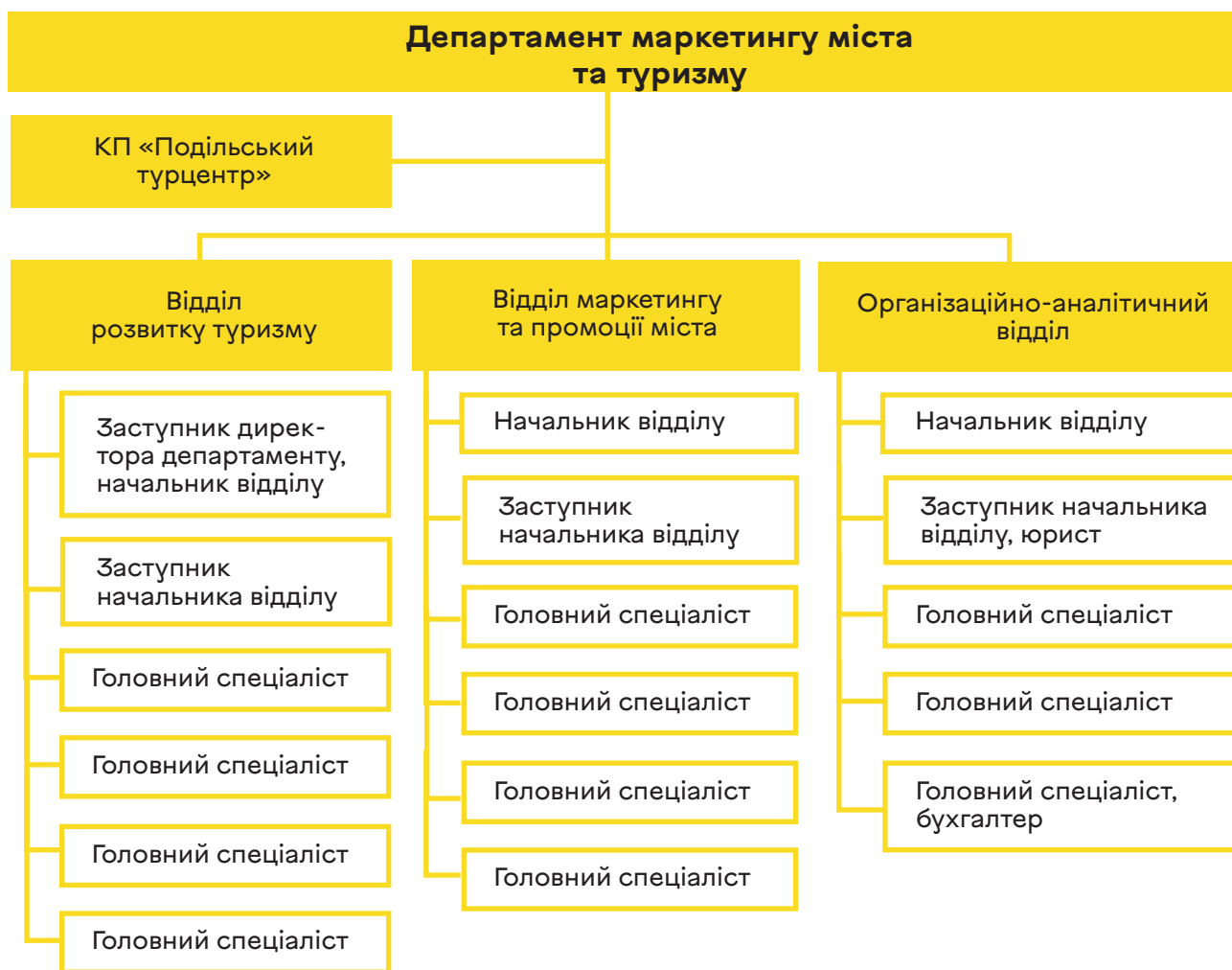
КП «Подільський туристично-інформаційний центр» входить в структуру департаменту маркетингу міста та туризму. Туристично-інформаційний центр (ТІЦ) до 2020 року знаходився в приміщенні Вежі Артинова за адресою вул. Миколи Оводова, 20. У зв'язку з карантинном, введеним для запобігання поширенню хвороби COVID-19, ТІЦ припинив функціонування через невідповідність приміщення санітарним вимогам.

5. Управління, маркетинг і кадровий потенціал

5.1. Менеджмент та маркетинг

Для управління сферою туризму у місті створено департамент маркетингу міста та туризму, який є виконавчим органом Вінницької міської ради.

Метою департаменту є забезпечення ефективного розвитку індустрії гостинності, забезпечення на території міста Вінниці реалізації державної політики у сфері туризму та курортів, покращення якості туристичних послуг та туристичної інфраструктури, створення унікальної туристичної пропозиції, формування бренду міста, підвищення іміджу міста та створення конкурентоспроможного на всеукраїнському та міжнародному ринках туристичного продукту, здатного максимально задовольнити туристичні потреби мешканців міста та його гостей.

<https://www.vmr.gov.ua/Executives/Lists/DepartmentOfMarketingAndTourism/Default.aspx>

5.2. Підготовка кадрів для туризму

5.2.1. НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ

Вищі навчальні заклади Вінниці, які готують спеціалістів в сфері туризму:

Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету

Сайт: <http://www.vtei.com.ua/index.php/ua/>. Електронна адреса: secretarvtei@ukr.net

Адреса: 21050, м. Вінниця, вул. Соборна, 87. Телефон: (0432) 55-04-00.

Вінницький національний аграрний університет

Сайт: <https://vsau.org/>. Електронна адреса: rector@vsau.org

Адреса: вул. Сонячна, 3, Вінниця, Вінницька область, 21000. Телефон: (0432) 46-00-03

Донецький національний університет ім. В. Стуса

Сайт: <https://www.donnu.edu.ua/>. Електронна адреса: rector@donnu.edu.ua

Адреса: вул. 600-річчя, 21, Вінниця, 21021, Україна. Телефон: +380 (432) 50-89-48

Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського

Сайт: <http://vspu.edu.ua>. Електронна адреса: vstup@vspu.edu.ua

Адреса: 21100, Вінниця, вул. Острозького, 32. Телефон: (0432) 61-66-20

Професійно-технічні навчальні заклади Вінниці, які готують спеціалістів у сфері туризму:

Вінницький торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету

Сайт: <http://vtet.vn.ua/>. Електронна адреса: vtet@mail.vinnica.ua

Адреса: вул. Київська, 80, Вінниця. Телефон: (0432) 66-50-05

Державний професійно-технічний навчальний заклад «Вінницьке вище професійне училище сфери послуг»

Сайт: <https://vvpusp.vn.ua> Електронна адреса: vpusp@ukr.net

Адреса: м. Вінниця Хмельницьке шосе, 145. Тел. (0432) 56-14-23

Вінницький кооперативний інститут та Коледж економіки і права

Сайт: <http://vki.vin.ua> Електронна адреса: admin@vki.vin.ua

Адреса: м. Вінниця вул. Академіка Янгеля 59. Тел. (0432) 61-29-68, (0432) 61-23-71

5.2.2. ТУРИСТИЧНІ КЛУБИ ТА МОЛОДІЖНІ ОБ'ЄДНАННЯ:

Туристичний клуб «Бідняжка»

Сайт: <https://tcb.com.ua/>

Туристичний клуб «Меркурій»

<http://merkurij.vn.ua/>

Туристичний клуб «Мандри»

<https://www.facebook.com/%D0%A2%D1%83%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BA%D0%BB%D1%83%D0%BI-%D0%9C%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%B8-1834742386825012/>

Туристичний гурток для дітей на базі клубу «Факел»

<https://www.myvin.com.ua/ua/news/events/7991.html>

Туристичний клуб «Way to Freedom» на базі Вінницького торговельно-економічного інституту

<http://www.vtei.com.ua/index.php/ua/homepage/2-uncategorised/694-turystychnyi-klub-way-to-freedom>

ГО «Вінницький туристичний клуб Меридіан-Екс»

<https://clarity-project.info/edr/37691199>

Туристичний клуб «Мандрівник» при Вінницькому технічному коледжі

<https://vtc.vn.ua/article/show/?id=1205>

Туристичний гурток при ПГФ ВДПУ

https://vspu.edu.ua/faculty/geogr/geogr_soc_podolaine.php

Вінницький обласний центр туризму, спорту, краєзнавства та екскурсій

<https://vintravel.vn.ua/>

5.2.3. «ШКОЛА ВІННИЦЬКОГО ГІДА»

У 2019 році у Вінниці був реалізований проект Школа вінницького гідів, який мав на меті підвищення кваліфікації гідів та розробку унікальних туристичних продуктів. Проект реалізовувала громадська організація «Вінницьке історичне товариство» за підтримки Вінницької міської ради в рамках програми соціально-культурних грантів у партнерстві з департаментом маркетингу міста та туризму

В рамках проекту відбувся літній інтенсив - 5-денний цикл тренінгів, лекцій та майстер-класів з методики підготовки та апробації туристичних маршрутів, історії Вінниці, основ гідівської роботи та основ підприємництва. Також пройшла Майстерня міських екскурсій, під час якої гідів за кураторства менторів розробили 19 нових унікальних екскурсійних маршрутів на різноманітні теми. Завершився проект врученням рекомендаційних бейджів, які засвідчують, що Вінницька міська рада та ГО Вінницьке історичне товариство рекомендують учасників та учасниць проекту, як кваліфікованих спеціалістів, а їх екскурсії, як якісний туристичний продукт.

5.2.4. ВІННИЦЬКИЙ КЛУБ ДІЛОВИХ ЛЮДЕЙ

«Вінницький Клуб Ділових Людей» – громадська організація, заснована 30 вересня 1996 року підприємцями Вінниччини. На сьогодні членами клубу є підприємства та організації Вінниччини, які представляють різні галузі економіки. Мета: розвиток підприємництва регіону шляхом забезпечення власників та керівників малого й середнього бізнесу платформою для комунікації, навчання, обміном досвіду, генерації ідей, реалізації спільних проектів та розвитку бізнесу. З-поміж іншого Клуб ділових людей проводить заходи з підвищення якості надання послуг та розвитку туристичного потенціалу: Форум VinTuorism, «Школа гостинності», Бізнес-інтенсив HoReCa. ReStart.

Сайт: <https://kdl.vn.ua/>

5.2.5. ГО «ПОДІЛЬСЬКА АСОЦІАЦІЯ ГІДІВ ТА ЕКСКУРСОВОДІВ»

Створена у 2019 році. Об'єднує як досвідчених гідів, так і новачків справи.

5.3. Забезпечення функціонування туристичної сфери м. Вінниця

У місті діє низка установ, закладів, підприємств та організацій, які мають вплив або завдяки яким здійснюється підтримка розвитку туристичної сфери. Це насамперед:

- Департамент маркетингу міста та туризму Вінницької міської ради, інші дотичні до туризму підрозділи органів місцевого самоврядування та адміністрацій (просторове планування, екологія, культура і т.д.)
- Профільний туристичний і довкола туристичний бізнес

- Громадські організації та проекти туристичного спрямування
- Навчальні заклади туристичної та дотичної тематики (4 виші, 3 коледжі та ВПУ)
- Періодичні навчальні і курсові програми, зокрема «Школа Вінницького гіда», тренінги та семінари «Вінницького клубу ділових людей» та інші
- Туристично-інформаційний центр
- Адміністрації музеїв
- Вінницький обласний центр туризму, спорту, краєзнавства та екскурсій, гуртки спортивні та екологічні шкільні гуртки
- Обласне управління лісомисливського господарства
- Туристична рада при Вінницькому міському голові
- КП «Центр історії Вінниці»
- ГО «Вінницьке історичне товариство»

На сьогодні в місті створено одне бізнес-об'єднання туристичного профілю – Вінницьку асоціацію гостинності «ХлібСіль».

6. Зонування території

Для розвитку туризму місту Вінниця необхідне туристичне зонування. У даний час воно розробляється департаментом маркетингу міста та туризму Вінницької міської ради. Таке зонування дасть можливість максимально використати туристичні ресурси міста і околиці, розширить асортимент та географію послуг, дозволить надовше затримати гостей у місті та запропонувати їм ширший спектр послуг.

7. Додатки

Додаток №1. Ліцензійний реєстр суб'єктів туроператорської діяльності (Станом на 06.11.2020)

Номер ліцензії (у разі наявності)	Дата та номер рішення	Ідентифікаційний код ліцензіата	Ліцензіат
AB505534	Наказ Держтуризм-курортів від 12.03.2010 № 5	36886904	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮНАЙТЕД ВОРК ЕНД ТРЕВЕЛ» м.Вінниця, вул.Київська, буд.14, офіс 702, 21009 Керівник: Хвашук Сергій Григорович, тел. 656701 E-mail: serhiy.khvashchuk@gmail.com
AB505711	Наказ Держтуризм-курортів від 26.03.2010 № 6	36967259	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЛІКА-ТУР» м.Вінниця, 3-й провулок Глінки, буд.17, кв.4, 21019 Керівник: Назаревська Лариса Андріївна, тел. 690940 E-mail: 110120101@mail.ru
AB566057	Наказ Держтуризм-курортів від 01.10.2010 № 27	37247870	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МАНДРИ-ТУР» м.Вінниця, вул.Стахурського, буд.2В, кв.38, 21000 Керівник: Коваль Надія Павлівна, тел. 6881821 E-mail: moon_light_24@mail.ru
AB566272	Наказ Держтуризм-курортів від 12.11.2010 № 33	33810895	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «СВІТЛАНА-ЛЮКС» м.Вінниця, вул.Зодчих, буд.36, 21037 Керівник: Шекунов Володимир Миколайович, тел. 571655 E-mail: ta-svlux@ukr.net
AB566338	Наказ Держтуризм-курортів від 03.12.2010 № 36-ліц	37357723	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТАЙМТРЕВЕЛЗ» Вінницька обл., м.Вінниця, вул.Соборна, буд.85, кімн.13, 21000 Керівник: Букіна Інна Павлівна, тел. 562671 E-mail:
AB566457	Наказ Держтуризм-курортів від 04.02.2011 № 4-ліц	37358088	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ТУРИСТИЧНЕ АГЕНТСТВО «КАТАРІНА ТУР» м.Вінниця, площа Жовтнева, буд.1, офіс 211, 21100 Керівник: Вовк Катерина Іванівна, тел. (097)9094371 E-mail: Kety_vovk@mail.ru
AB566645	Наказ Держтуризм-курортів від 15.04.2011 № 14-ліц	37618229	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ТУРИСТИЧНА КОМПАНІЯ - ПОДІЛЛЯ-ТРЕВЕЛ» м.Вінниця, вул.Пушкіна, буд.6, кв.1, 21050 Керівник: Волкова Ольга Андріївна, тел. (0432)359076 E-mail:
AB566686	Наказ Держтуризм-курортів від 28.04.2011 № 16-ліц	37618145	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТУРИСТИЧНА ГРУПА «ВАЛЕРАНЖ»» м.Вінниця, вул.Соборна, буд.75, офіс 3, 21050 Керівник: Юрченко-Сиверчук Світлана Іванівна, тел. (0432)592159 E-mail: mer-ka-ba@meta.ua
AB566703	Наказ Держтуризм-курортів від 06.05.2011 № 17-ліц	34004647	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ТУРИСТИЧНИЙ САЛОН «ЧАЙКА-ТУР» м.Вінниця, вул. Заболотного, буд.7, кв.85, 21037 Керівник: Верпека Лариса Юріївна, тел. (067)7393802 E-mail: chfyka-tour@svitonline.com
AB566713	Наказ Держтуризм-курортів від 13.05.2011 № 18-ліц	02657201	ПРИВАТНЕ ВІННИЦЬКЕ ОБЛАСНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ПО ТУРИЗМУ ТА ЕКСКУРСІЯХ «ВІННИЦЯТУРИСТ» вул. Пушкіна, буд. 4, м. Вінниця, 21050 Керівник: Юр'єв Володимир Іванович, тел. (0432)592259 E-mail: vinnitsya@ukrproftour.com.ua; vinturist@mail.ru
AG580630	Наказ Держтуризм-курорту від 17.10.2011 № 8-ліц	37836613	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТУРИСТИЧНА КОМПАНІЯ «МАНЕКІ НЕКО»» м. Вінниця, вул. Соборна, будинок 99, 21000 Керівник: Сорока Іоланта Іванівна, тел. (097)9224688 E-mail: iolanta22@i.ua

АГ580866	Наказ Держтуризм- курорту від 03.03.2012 № 23	38054890	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ТУРИСТИЧНИЙ ОПЕРАТОР «СМАЙЛ»» м. Вінниця, вул. Театральна, будинок 10, кімната 303, 21050 Керівник: Пустовіт Оксана Григорівна, тел. (0432)528862 E-mail: smail_vn@ukr.net
АГ581014	Наказ Держтуризм- курорту від 13.04.2012 № 43	35762587	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «7 МЕРИДІАН» Вінницька обл., місто Вінниця, вулиця Пирогова, будинок 71, 21037 Керівник: Швіндт Сергій Едуардович, тел. (0432)572599 E-mail: info@7meridian.com.ua
АГ581125	Наказ Держтуризм- курорту від 17.05.2012 № 57	38189883	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ТЕКОС-ГРУП» місто Вінниця, вулиця 600-річчя, будинок 46, офіс 46, 21000 Керівник: Солових Оксана Іванівна, тел. (0432)576585 E-mail: panoramai@yandex.ru

АГ581223	Наказ Держтуризм- курорту від 12.07.2012 № 79	04790170	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВІННИЦЬКЕ БЮРО МІЖНАРОДНОГО МОЛОДІЖНОГО ТУРИЗМУ «СУПУТНИК»» місто Вінниця, вулиця Соборна, будинок 85, 21050 Керівник: Йолтухівська Галина Болеславівна, тел. (0432)562531 E-mail: vinskaya@mail.ru
АЕ185522	Наказ Держтуризм- курорту від 11.10.2012 № 114	38394881	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КЛАБ ХОЛІДЕЙЗ» Вінницька область, місто Вінниця, вулиця Коцюбинського, будинок 38-В, 21001 Керівник: Шарма Ом Пракаш, тел. (067)4308585 E-mail: clubtravelsukraine@gmail.com
АЕ185532	Наказ Держтуризм- курорту від 18.10.2012 № 118	31743162	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «УКРВІНІНТУР» Вінницька обл., місто Вінниця, вулиця Соборна, будинок 54, квартира 5, 21050 Керівник: Гандурська Ольга Ігорівна, тел. (0432)350449 E-mail: ukrtur@bk.ru
АЕ185794	Наказ Держтуризм- курорту від 17.04.2013 № 50	35297799	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АЛЬПІН-ТУР» місто Вінниця, провулок Карла Маркса, будинок 10, квартира 61, 21034 Керівник: Смірнов Олександр Юрійович, тел. (0432)655800 E-mail: as@alpintour.com.ua
АЕ185825	Наказ Держтуризм- курорту від 30.04.2013 № 56	35762812	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АКАДЕМІЯ АКТИВНОГО ВІДПОЧИНКУ» місто Вінниця, вулиця Маяковського, будинок 43, квартира 6, 21034 Керівник: Петренко Володимир Васильович, тел. (0432)698269 E-mail: avtour@gmail.com
АЕ272595	Наказ Держтуризм- курорту від 20.11.2013 № 135	37836791	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СЛАВ'ЯНСЬКИЙ ТУР» Вінницька область, місто Вінниця, вулиця Постишева, будинок 28, 21000 Керівник: Мушинська Світлана Юріївна, тел. (0432)520002 E-mail: slavyanskytour@gmail.com
АЕ272769	Наказ Держтуризм- курорту від 21.05.2014 № 60	39168328	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТУРИСТИЧНИЙ ОПЕРАТОР «БОМБА-ТУР» місто Вінниця, вулиця Театральна, будинок 22, офіс 1, 21050 Керівник: Колос Ігор Сергійович, тел. (096)7406747 E-mail: danart411@gmail.com

АЕ272909	Наказ Держтуризм- курорту від 26.11.2014 № 143	31680218	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВІНТУР-ПЛЮС» місто Вінниця, вулиця Театральна, будинок 7, квартира 2, 21050 Керівник: Козиренко Оксана Едуардівна, тел. (0432)524695 E-mail: vintour@inbox.vn.ua
АЕ272984	Наказ Держтуризм- курорту від 18.03.2015 № 21	37490170	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СЕРВІС- ПЕРСОНАЛ» Вінницька обл., місто Вінниця, вул. Соборна, будинок 85/2, 21000 Керівник: Гаврильченко Олена Борисівна, тел. (0432)562924 E-mail: servisperson@yandex.ua
АЕ637028	Наказ Держтуризм- курорту від 13.05.2015 № 41	31743560	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «СМЕШ-ТУР» Вінницька обл., місто Вінниця, вулиця Соборна, будинок 79, 21050 Керівник: КОВАЛЬЧУК ВЕРОНІКА ІГОРІВНА, тел. (0432)562414 E-mail: 110120101@mail.ru
	Наказ Мінеконом- розвитку від 31.03.2016 № 569	40283547	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РЕСТ-АРТ ТРЕВЕЛ» вулиця Нагірна, будинок 154А, місто Вінниця, 21019 Керівник: Пальчук Юлія Юріївна, тел. (093)1514157 E-mail: restart.travel@ gmail.com

	Наказ Мінеконом- розвитку від 19.10.2016 № 1754	39485549	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТКБ» вулиця Соборна, будинок 38, кімната 17, місто Вінниця, 21050 Керівник: Базалицький Вадим Павлович, тел. (067)4322639 E- mail: tcb.vn.ua@gmail.com
	Наказ Мінеконом- розвитку від 11.04.2017 № 556	38783070	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «БОН ВОЯЖ ПЛЮС» вулиця Пирогова, будинок 39, м. Вінниця, 21000 Керівник: Нестерова Олена Олександрівна, тел. (097)4376761 E-mail: bon_voyage@ua.fm
	Наказ Мінеконом- розвитку від 24.07.2017 № 1081	41297236	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «НАЙКРАЩА ПОДОРОЖ» проспект Юності, будинок 27, місто Вінниця, 21021 Керівник: Іванова Інна Олегівна, тел. (068)8584818 E-mail: btt.besttraveltour@gmail.com
	Наказ Мінеконом- розвитку від 26.09.2017 № 1413	32899464	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО ТУРИСТИЧНА АГЕНЦІЯ «УКРВІЗА» вулиця Пирогова, будинок 8, квартира 9, місто Вінниця, 21018 Керівник: Рудакевич Юлія Ігорівна, тел. (0432)521002 E-mail: info@ukrviza.vn.ua
	Наказ Мінеконом- розвитку від 05.02.2018 № 197	41671461	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ДЕЛЬТА ЛЮКС ТУР» вулиця Соборна, будинок 85, офіс 13, місто Вінниця, 21050 Керівник: Букіна Інна Павлівна, тел. (043)2562671 E-mail: office@delta-lux.com
АГ580726	Наказ Держтуризм- курорту від 02.12.2011 №15-ліц	34610117	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТУДСЕРВІС» Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Агрономічне, вул. Мічуріна, буд. 12, 23227 Керівник: Карась Катерина Володимирівна, тел. (0432)611044 E-mail: chemeruska@gmail.com
АЕ272601	Наказ Держтуризм- курорту від 27.11.2013 № 139	38503929	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕКСКЛЮЗИВ ТРЕВЕЛ» Вінницька область, Вінницький район, село Лука-Мелешківська, вулиця Щорса, будинок 15, 23234 Керівник: Паніна Катерина Олегівна, тел. (0432)564296 E-mail: rozdorognuk@mail.ru
АГ580664	Наказ Держтуризм- курорту від 03.11.2011 № 11-ліц	37798772	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МІЛАН» Вінницька обл., Іллінецький р-н, село Копіївка, вул. Кооперативна, буд. 7, 22741 Керівник: Кулькова Олена Олександрівна, тел. (097)1739164 E-mail: elenkarija@mail.ru
АГ581341	Наказ Держтуризм- курорту від 19.09.2012 № 104	36684840	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТУРИСТИЧНА КОМПАНІЯ «ГОУ ТУ ЮКРЕЙН»» Вінницька область, місто Шаргород, вулиця Леніна, будинок 271, квартира 18, 23500 Керівник: Пруц Денис Михайлович, тел. (097)2224136 E-mail: gotoukraine@gmail.com

Додаток №2. Статистика з обслуговування туристів у Вінницькій області:

Юридичні особи Таблиця 2.4	Всього, осіб	У тому числі	
		громадяни України (вибуття)	громадяни інших країн (прибуття)
А	І	2	3
Кількість обслугованих туристів, усього осіб	20264	20264	-
- у тому числі подорожуючих у межах території України	14837	14837	X
- подорожуючих за кордоном	5427	5427	X

Юридичні особи Таблиця 2.5	Усього туристів, осіб	У тому числі за метою відвідування						діти віком 0-17 років
		служ- бова, ділова, навчання	дозвілля, відпо- чинок	ліку- вання	спор- тивний туризм	спеці- алізо- ваний туризм	інші	
А	І	2	3	4	5	6	7	8
Кількість туристів, усього	20264	-	20264	-	-	-	-	3338

Додаток №3. Вінницьку область у 2018 році відвідало 4,8 млн українських абонентів мобільного зв'язку, що складає 3,3% переміщень вітчизняних абонентів мобільного зв'язку України. Відвідання вітчизняними абонентами мобільного зв'язку Вінницької області (осіб).

Області України	I'18	II'18	III'18	IV'18	2018
Всього	994 820	1 329 351	1 416 371	1 064 610	4 805 152
Київська	363 721	502 809	483 897	368 266	1 718 693
Одеська	110 285	146 276	149 967	123 955	530 483
Хмельницька	56 423	70 689	72 795	60 356	260 263
Чернівецька	48 783	64 600	86 324	51 772	251 479
Житомирська	50 764	67 203	67 810	56 254	242 031
Дніпропетровська	48 734	58 302	59 890	48 860	215 786
Черкаська	41 868	54 910	56 564	46 222	199 564
Львівська	36 761	50 778	60 427	42 461	190 427
Кіровоградська	28 611	36 701	38 692	31 038	135 042
Херсонська	25 331	32 068	37 966	31 787	127 152
Миколаївська	25 199	33 457	36 999	30 782	126 437
Харківська	24 709	31 731	37 348	27 384	121 172
Запорізька	24 406	28 485	30 806	25 506	109 203
Закарпатська	20 043	25 956	36 540	21 057	103 596
Івано-Франківська	17 209	23 960	37 794	17 392	96 355
Полтавська	15 467	21 579	24 517	18 983	80 546
Тернопільська	12 246	16 415	18 180	12 827	59 668
Волинська	10 574	14 967	20 868	11 697	58 106
Сумська	9 951	14 089	22 008	10 961	57 009
Чернігівська	9 808	13 992	15 988	11 015	50 803
Рівненська	8 685	14 135	14 368	10 385	47 573
Донецька*	4 349	5 051	4 835	4 213	18 448
Луганська*	893	1 198	1 788	1 437	5 316

Додаток №4. У 2018 році Вінницьку область відвідало 0,6 млн іноземних абонентів мобільного зв'язку – 2,6% від загальної кількості іноземних відвідувачів України.

Топ 20 країн за відвіданням іноземними абонентами мобільного зв'язку Вінницької області (осіб).

Країни	I'18	II'18	III'18	IV'18	2018
Всього	108 920	144 834	200 625	123 937	578 316
Росія	43 555	60 587	90 849	43 419	238 410
Польща	22 360	23 713	28 130	23 543	97 746
Молдова	14 366	18 312	17 761	13 107	63 546
Нідерланди	2 886	4 171	5 780	3 994	16 831
Ізраїль	2 097	3 447	6 127	3 736	15 407
Швеція	2 791	3 408	4 735	4 355	15 289
Німеччини	2 202	3 652	5 375	3 536	14 765
Естонія**	2 759	3 268	4 167	4 482	14 676
Чехія	2 375	2 864	4 632	2 944	12 815
США	2 035	3 697	5 753	3 184	14 669
Італія	1 294	1 933	3 818	2 014	9 059
Білорусь	855	1 338	3 111	1 333	6 637
Франція	951	1 532	2 231	1 875	6 589
Румунія	1 129	1 775	1 845	1 362	6 111
Туреччина	889	1 352	1 717	1 235	5 193

Великобританія	838	1 354	1 776	1 026	4 994
Латвія	599	838	1 431	976	3 844
Литва	354	734	1 233	889	3 210
Іспанія	400	482	765	457	2 104
Данія	344	471	627	505	1 947

* Без врахування даних по Донецькій і Луганській області від ПрАТ «ВФ Україна»

**Використання абонентами туристичної сім карти TravelSim

Додаток №5. Кількість туристів обслугованих суб'єктами туристичної діяльності, осіб

	2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	Юридичні особи	Фізичні особи	Юридичні особи	Фізичні особи	Юридичні особи	Фізичні особи	Юридичні особи	Фізичні особи	Юридичні особи	Фізичні особи	Юридичні особи	Фізичні особи
Кількість обслугованих туристів (без екскурсантів) – усього	10223	10521	11951	10755	11348	16137	12239	26395	13028	29150	20264	31522
Разом	20744		22706		27485		38634		42178		51786	
У тому числі подорожуючих - в межах території України	5161	1030	7924	1202	7748	2187	7728	261	8207	158	14837	299
Разом	6191		9126		9935		7989		8365		15136	
- за кордоном	5062	9491	4027	9553	3600	13950	4511	26134	4821	28992	5427	31223
Разом	14553		13580		17550		30645		33813			

Додаток №6. Кількість обслуговуваних екскурсантів, осіб

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Юридичні особи	1776	4188	3007	3331	немає даних	немає даних
Фізичні особи	38	392	1000	1243	немає даних	немає даних
Разом	1814	4580	4007	4574	-	-

Додаток №7. Готельна база м. Вінниці

Назва	сайт	адреса	телефон
Feride	http://feride.com.ua/	вулиця Пирогова, 236	432 557 787
Франція	http://www.hotelfrance.com.ua/	вулиця Соборна, 34	432 558 888
Fenix Town	http://fenix-hotel.com.ua/	вулиця Хлібна, 15	380 675 101 504
Аристократ	https://aristokrat-hotel24.com/	вулиця Івана Бевза, 17	380 674 930 002
Оптима Reikartz	https://reikartz.com/uk/hotels/vinnytsia/	вулиця Київська, 50а	432 652 880
Hotel Complex Dacha	http://www.dachahotel.com/ru/	вулиця Привокзальна, 19А	432 572 020
Churchill Inn	http://www.churchill-inn.com/	вулиця 8-го Березня, 1а	432 557 255
Park Hotel	https://parkhotel.dp.ua/	вулиця Грушевського, 28	432 529 394
Prima Villa	https://prima-villa-guest-house-vinnytsia.hotelmix.com.ua/	вулиця Гоголя, 9/1	380 935 111 202
Софія	http://sofia-otel.com/	проспект Коцюбинського, 16	380 988 968 866
Добродій	http://www.dobrodiy.info/ru/	вулиця Миколи Амосова, 7-А	380 674 304 621

Вінниця	http://hotel-savoy.vn.ua/	вулиця Соборна, 69	432 610 332
Harvest	https://harvest-vinnytsia.hotelmix.com.ua/	вулиця Марії Литвиненко-Вольгемут, 8а	380 674 335 888
Статус	http://www.status-hotel.com.ua	вулиця Київська, 39	432 539 439
VinHostel	https://www.booking.com/hotel/ua/vin-hostel.ru.html	вулиця Соборна, 46а	380 972 078 660
апарт-готель SmartApart	http://smartapart.net/	вулиця Архітектора Артинова, 57а	380 980 545 455
Fenix Town	http://fenix-hotel.com.ua/	Об'їзне шосе, Зарванці	380 960 002 608
Fenix	http://fenix-hotel.com.ua/	вулиця Хлібна, 15	380 688 236 490
Готель Drive Club	https://drive-club.vn.ua/hotel	вулиця С. Жулинського, 42а	380 677 777 116

Додаток №8. Заклади харчування м. Вінниця

Назва	години роботи	сайт
Кафе Lavinia	пн-пт 10:00 – 22:30, сб-нд 10:00 – 23:00	https://www.facebook.com/LaviniaVin/
Ресторан Cloud Garden	пн-нд 10:00 – 00:00	https://ru-ru.facebook.com/pages/category/Mediterranean-Restaurant/Cloud-Garden-194889611331705/
Ресторан, лаундж бар, караоке AURA	пн-нд 12:00 – 02:00	http://auralounge.net/
Ресторан Marani (Марані)	пн-нд 11:00 – 00:00	https://www.facebook.com/marani.vinnytsya/
Ресторація Нова Провінція	пн-чт 08:00 – 00:00, пт-нд 08:00 – 01:00	https://www.facebook.com/%D0%A0%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F-254253539263913/?ref=page_internal
Pasta-var Tamero	пн-нд 11:00 – 00:00	https://tamero.com.ua/
Ресторан Ile de France	пн-нд 11:00 – 23:00	https://ru-ru.facebook.com/iledefrance.vin/?ref=page_internal
Ресторан Churchill Inn	пн-нд 08:30 – 23:00	http://churchill-inn.map.vn.ua/utills/redirect/https://www.facebook.com/churchillinn.vn
Ресторан Стейк хауз	пн-нд 12:00 – 00:00	http://1750.map.vn.ua/utills/redirect/https://www.facebook.com/SteakHouseVin/
Кафе Марсель	пн-нд 11:00 – 23:00	https://www.facebook.com/pages/%D0%A0%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%BD-%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%B5%D0%BB%D1%8C-%D0%92%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0/5067-94886387961
Ресторан Mont Blanc (Монблан)	пн-нд 07:00 – 00:00	https://ru-ru.facebook.com/montblanc.restaurant/
Ресторан Велюр	пн-нд 12:00 – 00:00	http://www.velur.vn.ua/
Ресторан-паб Маклауд	пн-нд 11:00 – 00:00	https://www.facebook.com/mclaudpub/
Таверна Van Beeren	пн-нд 12:00 – 00:00	https://www.facebook.com/VanBeerenvn/?ref=page_internal
Кафе мережі Солодка Мрія	пн 11:00 – 20:00, вт-сб 08:00 – 20:00, нд 09:00 – 07:00	https://vzfk.com.ua/
Ресторан Fazenda (Фазенда)	пн-нд 12:00 – 00:00	http://fazenda.vn.ua/ru/
Ресторан Гостинний пан	пн-нд 12:00 – 00:00	http://gostunnuy-pan.vn.ua/
Ресторан-клуб Апрель	пн-нд 12:00 – 00:00	http://aprel.map.vn.ua/utills/redirect/https://www.facebook.com/restoran.klub.aprel
Ресторан Бугай	пн-нд 11:00 – 01:00	https://tomato.ua/vinnitsa/restaurants/bugay
Ресторан готелю Аристократ	пн-нд 12:00 – 00:00	https://aristokrat-hotel24.com/
Ресторан Доктор Гурвін	пн-нд 12:00 – 00:00	https://www.facebook.com/dr.goorvin
Кафе Пань Заваркін та Синь	пн-пт 09:00–21:00, сб-нд 12:00–21:00	https://zavarkin.vin.ua/

Кафе Бібліотека	пн-нд 09:30 - 23:00	https://www.facebook.com/bibliotekacafe.vn/
Гастропаб Батискаф	пн 12:00 – 23:45, вт-нд 10:00 - 23:45	https://www.facebook.com/batiskafvinnitsa
Ресторан Georgian Factory	пн-нд 10:00 - 00:00	https://georgianfactory.com.ua/

Додаток №9. Загальна характеристика району річкового басейну Південного Бугу

I. Опис річкового басейну Південного Бугу

Річка Південний Буг належить до числа великих річок басейну Чорного моря і є найбільшою, річковий басейн якої повністю розташований у межах України. Її річковий басейн площею 63700 км² межує з річковими басейнами Дністра (на заході) та Дніпра (на півночі та сході). Довжина річки – 806 км.

Витік річки знаходиться на Подільській височині поблизу с. Холодець Хмельницької області.

Річковий басейн Південного Бугу розміщений на території семи областей України, найбільші частини площі якого припадають на Вінницьку (25,7%), Кіровоградську (24,2%), Миколаївську (23,2%) і Черкаську (13,2%). Невеликі частини річкового басейну розташовані у межах Одеської, Хмельницької та Київської областей (карта 1).

У річковому басейні Південного Бугу протікає 6594 річки; їхня сумарна довжина становить 22,4 тис. км. Здебільшого це малі річки довжиною менше 10 км. Лише 349 річок мають довжину понад 10 км; з них 15 мають протяжність понад 100 км – Південний Буг, Рів, Соб, Кодима, Синюха, Гірський Тікич, Гнилий Тікич, Велика Вись, Ятрань, Чорний Ташлик, Мертвовід, Чичиклія, Гнилий Єланець, Інгул та Громоклія. Перелік річок довжиною більше 25 км, розташованих в районі річкового басейну Південного Бугу наводиться в додатку 1.

У річковому басейні налічується значна кількість штучних водойм: 168 водосховища та 10281 ставків. Сумарний об'єм штучних водойм становить понад 1,5 км³. Перелік водосховищ, розташованих в районі річкового басейну Південного Бугу, наведений в додатку 2. Відомості про водосховища і ставки в районі басейну річки Південний Буг наведена в додатку 3.

Крім того, в басейні знаходиться 29 озер загальною площею 110,6 га, Перелік озер наведений в додатку 4.

Основні просторові характеристики р. Південний Буг представлені у таблиці 1.1, а загальні характеристики басейну – у таблиці 1.2.

Таблиця 1.1. Основні просторові характеристики р. Південний Буг

Відстань від гирла, км	Назва пункту	Висота над рівнем моря, м БС
806	Витік р. Південний Буг	321
681	Щедрівське водосховище	265,5
571	Сабарівське водосховище – м. Вінниця	233,5

400	Ладизинське водосховище	177
316	Гайворонське водосховище	131,7
195	Гирло р. Синюха – м. Первомайськ	59
135	Олександрівське водосховище	16
0	Гирло р. Інгул – м. Миколаїв	0

Таблиця 1.2. Загальні характеристики басейну р. Південний Буг

Площа водозбору, км ²	63 700
Річки з площею водозбору більше 10 000 км ²	2 (Південний Буг, Синюха)
Річки з площею водозбору більше 3000 км ²	4 (Тікич, Гірський Тікич, Гнилий Тікич, Інгул)
Річки з площею водозбору більше 1000 км ²	14 (Згар, Десна, Рів, Соб, Дохна, Савранка, Кодима, Велика Вись, Ятрань, Чорний Ташлик, Мертвовід, Чичиклія, Гнилий Єланець, Громоклія)
Річки з площею водозбору більше 500 км ²	18 (Бужок, Вовк, Іква, Сливовда, Сільниця, Удич, Берладина, Синиця, Конела, Шполка, Сухий Ташлик, Велика Корабельня, Бакшала, Сугоклія, Аджамка, Кам'янка, Сухоклія, Березівка)
Найвища точка басейну, м над рівнем моря	396
Найнижча точка басейну, м над рівнем моря	3
Населення, тис. чол. (станом на 01.01.2018)	4140
Міста з населенням більше 50 000 мешканців	Хмельницький, Вінниця, Умань, Кіровоград, Первомайськ, Миколаїв
Землекористування, % (станом на 01.01.2019)	сільськогосподарські землі – 77,7, ліси – 9,0, води – 2,0

Водні ресурси району річкового басейну Південного Бугу в середній за водністю рік складають 3,4 км³, у дуже маловодний – 1,4 км³. 2018 рік характеризувався дуже малою водністю, загальний об'єм стоку склав 1,56 км³.

2. Клімат

У формуванні клімату в районі річкового басейну Південного Бугу важливу роль відіграє циркуляція атмосфери, з якою пов'язані переміщення повітряних мас з Атлантики, Арктики і Середземномор'я.

У верхів'ї та середній частині річкового басейну клімат помірно континентальний. Клімат південних районів знаходиться під впливом Чорного моря і в нижній течії річки повільно переходить у посушливий.

Значна протяжність території річкового басейну з північного заходу на південний схід спричиняє помітні відмінності у розподілі температури повітря. Середня річна температура повітря змінюється від 7,1 до 10,0°C.

Середня багаторічна температура повітря у верхній і середній частинах річкового басейну коливається у межах 7,1–8,1°C. Максимальна температура літом сягає 39°C, мінімальна в холодні дні зими – до 38°C. Для цієї частини басейну зимовий сезон характеризується опадами у вигляді снігу, частими туманами. Середня висота снігового покриву становить від 10 до 15 см. В окремі роки зима буває стійкою й суворою.

Весна вирізняється різким переходом від потепління до похолодання, від сухої

погоди до дощової. У травні починає розвиватися грозова діяльність. Погодні умови літнього сезону відзначаються значним підвищенням температури, великою кількістю ясних днів, збільшенням кількості опадів, активної грозової діяльності. Для осіннього сезону (особливо другої його половини) притаманні часті похмурі дні, тривалі опади й тумани.

Річна норма опадів у верхній та середній частинах басейну становить від 669 до 550 мм, поступово зменшуючись із півночі на південь.

Нижня частина басейну р. Південний Буг розташована у межах степової зони України з помірно-континентальним кліматом, для якої притаманні тепле літо і м'яка нестійка зима. Середньорічна температура повітря тут коливається від 8,0 до 10,0°C. Максимальна температура повітря (до 40°C) спостерігається у липні-серпні, мінімальна температура (до мінус 35°C) відмічається в січні.

У нижній частині басейну сніговий покрив устатковлюється у другій половині грудня і руйнується в кінці лютого – на початку березня. Середня висота снігового покриву – 5–8 см. Глибина промерзання ґрунту в середній та нижній частинах басейну – 20–50 см.

Річна кількість опадів у нижній частині басейну становить від 470 до 540 мм. Відносна середньорічна вологість повітря – 60–65%.

Норми випаровування з водної поверхні у верхів'ї й середній частині басейну складають 530–625 мм, у пониззі – 800–900 мм.

Переважаючими вітрами у басейні є вітри північно-західних напрямів. Середньорічна швидкість вітру – 3,0–4,4 м/с, максимальна – перевищує 30 м/с.

Основні кліматичні характеристики в басейні Південного Бугу за 2018 рік представлені у табл. 1.3.

Таблиця 1.3. Основні кліматичні характеристики в басейні Південного Бугу

№	Метеостанція	Температура повітря, °C		Річна сума опадів, мм	
		норма	2018	норма	2018
1	Хмельницький	7,1	8,6	669	584
2	Вінниця	7,1	8,8	638	572
3	Гайсин	7,6	9,4	606	616
4	Первомайськ	8,8	10,7	553	605
5	Вознесенськ	9,6	11,4	517	490
6	Миколаїв	10,0	11,4	472	394
	По басейну	8,3	10,0	576	544

Температурні характеристики 2018 року коливались від 8,6°C до 11,4°C. Середня річна температура повітря в районі річкового басейну Південного Бугу склала 10°C, що перевищило норму на 1,7°C.

Річна сума опадів в басейні у 2018 році склала 544 мм, що нижче норми на 32 мм.

3. Рельєф

Річковий басейн Південного Бугу розташований на Правобережній Україні, поширюється з північного заходу на південний схід і лежить на Східноєвропейській рівнині. Сучасний рельєф території формувався під впливом геологічних процесів і являє собою підвищені й понижені ділянки.

Район річкового басейну Південного Бугу розміщується в межах трьох геоморфологічних областей: верхня його частина знаходиться на Подільській височині, середня – на Придніпровській, нижня – на Причорноморській низовині.

У межах Подільської та Придніпровської височин рельєф рівнинний: тут водозбір являє собою плато з відмітками 120–396 м, сильно розчленований глибоко врізаними (до 150 м) річковими долинами.

На Причорноморській низовині водозбір вирізняється пласким рельєфом із середнім ступенем розчленованості річковими долинами і численними степовими западинами-блюдцами. Абсолютні висоти змінюються від 120–150 м у північній частині до 10–20 м на півдні.

4. Рослинний та тваринний світ

Більша частина району річкового басейну Південного Бугу лежить у межах лісостепової зони і має досить багатий і різноманітний рослинний світ, що зумовлено передусім сприятливим кліматом, рельєфом та родючими ґрунтами. Природна рослинність займає тут 12% усієї площі. Із них 9% припадає на ліси, біля 2% – на луки і близько 1% – на болота. Орними землями зайнято близько 70%, частка водних об'єктів становить 2%, на урбанізовані землі припадає до 5%, на решту земель – 11% території басейну.

Рослинність північно-західної частини басейну представлена молодими і середньовіковими широколистими лісами, які розташовані окремими масивами. Найпоширенішими породами дерев є дуб, граб, ясен, клен, липа, в'яз, вільха. З кущів та чагарників можна зустріти ліщину, шипшину, жимолость та інші.

На південь ліси поступово змінюються на лісостеп, а південніше лінії, що проходить через Балту – Первомайськ (на правобережжі Кодими), – на степ спочатку ковилово-різнотравний, а потім ковилово-типчаковий. Степова рослинність представлена засухоустійкими бобово-злаковими різнотравними асоціаціями – тимофіївкою, фіалкою, сунцею, медункою, пирієм, волошкою, ковилою, кропивою та іншими.

Усі ліси, розташовані в басейні, розподілені на дві групи. До першої групи входять зелені зони навколо міст, інших населених пунктів і промислових підприємств, ґрунтозахисні лісосмуги, водоохоронні прибережні захисні смуги, а також захисні лісові смуги уздовж залізних та шосейних доріг.

До другої групи належать експлуатаційні ліси, де допускається рубка, але не більше річного приросту. Ліси першої групи займають у басейні Південного Бугу 73% загальної площі лісового фонду, ліси другої групи – 27%.

На частині басейну Південного Бугу, що зайнята орними землями, які обробляються, вирощують культурні види рослин: пшеницю, цукровий буряк, кукурудзу, жито, горох, гречку, картоплю та інші культури.

У флорі річкового басейну є ряд ендемічних видів (рослини, які трапляються тільки на цій території): волошка савранська, козельці великі та

інші. Можна знайти й реліктові види: хвощ великий, бруслина мала, медунка м'якенька та інші. Для їх збереження створюються нові об'єкти природно-заповідного фонду.

Тваринний світ басейну різноманітний. Всього налічується близько 420 видів, у т.ч. риб – 30, земноводних – 11, плазунів – 8, птахів – 300, ссавців – 70. В лісах басейну Південного Бугу водиться козуля, свиня дика, вовк, куниця лісова, білка, лисиця, заєць, ховрах, хом'як, тхір, польова миша. В басейні мешкають лосі, завезено плямистих оленів, акліматизовано зубра, лань, бобра, ондатру, американську норку, розселено фазанів. На берегах річок – видра, норка; на водоймах – дикі качки, гуси; в річках та ставках – короп, лящ, окунь, лин, щука, сом, тощо.

До Червоної книги України занесені деякі види кажанів, тхір степовий, з птахів – журавель сірий, балабан, сапсан; з плазунів – гадюка степова, полоз лісовий.

5. Специфіка річкового басейну

Специфікою басейну Південного Бугу є те, що він повністю розташований у межах однієї держави – України.

Природні особливості басейну Південного Бугу та чинники господарської діяльності зумовлюють те, що річка має певні особливості гідрохімічного режиму. Від розташованих поруч басейнів Дністра та Дніпра вода у Південному Бугу насамперед відзначається вищим вмістом солей, який зростає у напрямку до гирла. Саме така закономірність – зростання мінералізації води у південному напрямку – спостерігається в його притоках.

Такі особливості значною мірою зумовлені геологічними чинниками: мінералізація води у тріщинах кристалічного щита є меншою за 500 мг/л. Водночас мінералізація води, що дренує вапняки, є вищою за 1000 мг/л. Важливий фактор зростання мінералізації – поширеність у південній частині басейну лесовидних суглинків.

Вода Південного Бугу вирізняється також доволі високою насиченістю розчиненого кисню. Чинником, що сприяє покращенню кисневого режиму, є наявність порожистих ділянок, де відбувається перемішування води.

Природною специфікою є те, що річковий басейн Південного Бугу вважається єдиною річкою Європи, де збереглося порожисте русло річки.

Характерною особливістю басейну Південного Бугу, що виділяє його з-поміж інших великих річок, є велика зарегульованість. Сумарний об'єм штучних водойм перевищує водні ресурси басейну в дуже маловодний рік.

Особливістю Південного Бугу є достатньо великий твердий стік. Цьому сприяють розчленованість рельєфу та значні площі під орними землями.

Додаток №10. Діаграма головних принад м. Вінниця на думку його жителів

Близько 70% опитаних готові рекомендувати місто для відпочинку та дозвілля та вважають його привабливим для туристів. Головною принадою вінничани вважають культурні події у місті

% респондентів
N=764

жителів вважають Вінницю містом, привабливим для туристів з інших міст

Аналогічно 70% готові рекомендувати місто для відпочинку та дозвілля, 68% вважають місто гостинним (див. слайди 3 і 4)

© GfK 30 квітня 2019 року | Опитування мешканців у місті Вінниця

35

Додаток №11. Звіт про результати проведення фокус-групових досліджень представників місцевого туристичного, готельного та ресторанного бізнесу в рамках розробки Стратегії розвитку туризму міста Вінниця

12 серпня 2019 року

м. Вінниця

Фокус-група І «Ресторатори»

Учасники: власники, директори, адміністратори ресторанів, керівники відділів маркетингу.

Кількість: 5 осіб з 12 запрошених

Тривалість: 2 години

І. ЗНАЧЕННЯ ТУРИЗМУ ДЛЯ МІСТА

Який потенціал туризму Вінниці? Які головні напрямки в туризмі й чому? Який стан інфраструктури? Чи є потреби у модернізації, в додаткових інвестиціях (у що саме)?

Поки ресторани від туристів не мають суттєвого прибутку.

Туристи зупиняються у Вінниці на 1 день транзитом в інші міста. Йдуть прогулятися й нічого їх не затримує. Для прикладу в музеї Пирогова нічого

немає. Немає що купити туристу, немає де в окрузі смачно і цікаво поїсти, купити крафтову продукцію. Там відсутні емоції. Сувенірів практично немає. Музей можна було б пов'язати з аптекою, настоянками та наливками. Пирогов мав свої 3 сорти пшениці, свої виноградники та поля й на цьому можна було б базувати багато туристичних цікавинок, включати якийсь інтерактив, бо ці музеї на даний момент «мертвий вантаж».

В музеї Коцюбинського, який був гурманом, стоять комори, в яких можна було б продавати місцеву крафтову продукцію, якісь закрутки.

Краєзнавчий музей стоїть пустий. Приходиш і в очах працівників запитання – чого ви сюди прийшли? А планують створювати черговий музей міста.

Фонтан притягував туристів на початку свого існування, а зараз розчаровує вже тих, хто бачив, незмінністю програми. Хочуть побачити щось нове, а туристичного маршруту немає.

Колись була сильно виражена сезонність туристичних потоків, а зараз вона зникає.

В топові дні ресторани поблизу фонтану мають велику завантаженість туристами і це добре відчувається.

2. ТУРИСТИЧНІ І ГАСТРОНОМІЧНІ ПОСЛУГИ

Які основні послуги пропонуються гостям міста? Чи достатньо їх? Чого ще бракує? Які особливі послуги пропонують ресторани Вінниці? Що у послугах потрібно вдосконалити?

Бракує гостинності при прийомі туристів. Не можна гастротуристам пропонувати звичайну їжу з меню.

Вінницьке сало ще не стало туристичним брендом, бракує інтерактивного музею сала. В цьому музеї повинний бути доступ до самих свинок, щоб можна було до них доторкнутись, покормити. Сало не можливо вирощувати в промислових масштабах. Вінницьке сало повинно сприйматись як делікатес.

Відсутні місця, де можна проводити ярмарки крафтової продукції. Туристичні продуктові ярмарки не проводяться, хоча є що туристам запропонувати для прикладу: мед Поділля, Вінницький хрін, які є в торгових мережах України, але в самому місті не мають можливості виставитися. Відсутні гастрофестивалі з місцевою кухнею.

Виробники крафтової продукції поки не бачать ресторани як майданчики збуту своєї продукції. На даний момент виготовляється каталог фермерської продукції та знімається промоційне відео. Пропонується Зіньківська ковбаса. Починає розвиватися Жмеринська креветка.

Тиманівська каша подається на зареєстровану географічну назву та нематеріальну культурну спадщину, а також картопля по уланівськи, картопля з білого рукава, погребещенський капуста, вареники з солоним сиром. Одна страва з різними назвами бодза, салабан, бадзьоня готується у великих казанах. Веренець – схоже на ряжанку чи гусянку. Іванівська ковбаса – підв'ялена ковбаса. Мандзарі. Равликові ферми. Смажениця по бардешівськи.

Яблучні фестивалі проводяться, але до міста не відносяться. Вишневі сади є, а далі для туризму не використовуються.

Офіціанти в деяких ресторанах розповідають про страви – вишневий кисіль чи вареники з вишнею, щоб це була не просто страва, а щось більше.

3. ВІДВІДУВАЧІ (ОСНОВНІ ЦІЛЬОВІ ГРУПИ)

Як аналізуєте своїх гостей? Хто відвідувачі Вінниці: географічна (кількісна і відсоткова), гендерна, соціальна, вікова структура. Якими видами транспорту добираються? Чим вони займаються у Вінниці? Чого бракує для відвідувачів? Які країни є найбільш перспективними для співпраці у постачанні відвідувачів (п'ятірка перших, за рейтингом)? Звідки, хто, чому? Кого можна залучити ще?

Серед відвідувачів ресторанів переважають мешканці Вінниці. Опитування в ресторанах проводяться, але серед відвідувачів вони не популярні.

Відгуки відвідувачі залишають переважно в усній або електронній формі.

4. КОНКУРЕНЦІЯ

Хто є конкурентом для Вінниці у туризмі та гастротуризмі (у сусідніх областях / в Україні / в Європі / у Світі)?

Прикладом для Вінниці по гастротурах може слугувати Львів. Серед найближчих конкурентів Хмельницький.

5. МАЛИЙ БІЗНЕС

Хто, які види МСБ і скільки залучені до туристичної сфери міста? Чи існують об'єднання підприємців в туристичній і довкола туристичній сферах (формальні/неформальні)? Чи у рестораторів Вінниці є своя спільнота / спільноти?

На даний момент у Вінниці об'єднань рестораторів не створено.

6. КАДРИ ДЛЯ ТУРИЗМУ

Чи є проблема з кадрами для туризму і ресторанної справи? Відтік? Чи є співпраця з місцевими ВУЗами? Якими? Кого ще потрібно туристичній і ресторанній сфері міста? Чи потрібні короткі навчання (семінари, курси, тренінги і т. д.) для підвищення якості надання послуг? Які теми? Чи потрібні навчання на тему інвестицій у ресторанний бізнес і операційної діяльності закладів харчування, і які саме теми можуть цікавити?

Проблема з кадрами. Розумні виїжджають за кордон. З ВУЗів кадри практично не приходять у сферу послуг. У дітей система навчання вбиває бажання працювати за професією, хоча оплата офіціанта в середньому 10 тис. грн. В добрих ресторанах і до 20 тис. грн.

Курсів підвищення кваліфікації для персоналу немає. З іншого боку персонал не хоче навчатися. Відсутня мотивація в молодих людей. Лише 20 % офіціантів можуть порозумітись англійською, але більшість не знає і не хоче її знати. Використовувати іноземних студентів, волонтерів корпусу миру для підняття рівня розмовної англійської поки не починали.

Відсутня підготовка працівників для надання послуг для осіб з інвалідністю.

Школи гастрогідів поки немає. Проводили один раз навчання своїм коштом і з 10 випускників і працює в цій ділянці.

Розпочинають кулінарні курси для дітей від 6 до 18 років. Позашкільна освіта поки в цьому напрямку не працює.

Їжа як частина культури поки не розглядається.

7. КОМУНІКАЦІЯ З МІСТОМ

Комунікації готелів, ресторанів і туристичного бізнесу з містом – з владою, громадою, громадськими організаціями, «нетуристичним» бізнесом. Чи є підтримка з боку влади? Чи Ви берете участь у розробці документів стратегічного розвитку міста та його «туристичному» житті? Яку роль відіграє профільний Департамент міської ради та обласної адміністрації?

Відсутня дієва співпраця з міською радою. Достукатись до перших осіб міста взагалі нереально. В місті є туристична рада, але поки вона не дієва. В результаті засідань немає протокольних рішень, які б визначали що потрібно зробити до наступного засідання.

8. ПРОМОЦІЯ

Чи проводяться маркетингові дослідження/опитування у туристичних, ресторанных, готельних закладах? Промоція послуг: де і як відбувається пошук відвідувачів? Які канали продажу і комунікації задіюються? Чи долучається ресторанна сфера міста (як і де)? Яка роль туристично-інформаційного центру Вінниці, чи задоволені Ви його діяльністю, чи потрібно щось змінювати в діяльності ТІЦ?

Медіапідтримка національних телеканалів має величезний вплив на кількість відвідувачів. Після вдалих промоційних передач кількість відвідувачів зростає в рази. Вартує займатися рекламою подільської кухні і на цьому базувати туристичні тури.

На даний момент дуже мало інформації про ресторани.

Послуг туристичного супроводу сьогодні на сьогодні не існує.

Велика проблема організувати екскурсію «сьогодні на завтра». Немає достатньої кількості екскурсіводів і відсутня інформація де, що і за скільки можна поїсти.

ТІЦ допомоги не надає. В робочий час часто ТІЦ закритий, бо працівники проводять екскурсії.

9. ПРОБЛЕМИ

Проблеми, з якими стикається ресторанний бізнес? Які п'ять основних великих кроків на вирішення проблем, якщо б мали всі необхідні ресурси? Чи бачите способи їх рішення?

Найбільша проблема в ресторанному бізнесі це персонал. Немає доступу до студентів ВУЗів. Потрібно об'єднуватись і забирати студентів на виробничу

практику та надихати їх на престижність роботи в ресторанному бізнесі.

Що необхідно зробити:

- Школу гастрогідів.
- Інтерактивні музеї з супроводжуючою туристичною інфраструктурою (їжа, сувеніри тощо).
- Розвивати напрямок єврейської кухні.
- Музей сала.
- Прогулянкові трамвайчики.

Фокус-група 2 «Готельєри»

Учасники: власники, директори, адміністратори готелів, керівники відділів маркетингу.

Кількість: 6 з 12 запрошених

Тривалість: 2 години

1. ЗНАЧЕННЯ ТУРИЗМУ ДЛЯ МІСТА

Який потенціал туризму Вінниці? Які головні напрямки в туризмі і чому? Стан інфраструктури? Чи є потреби у модернізації, в додаткових інвестиціях (у що саме)?

Вінниця хаотичне місто з точки зору туризму. В останні роки заповнюваність стала досить доброю, але піку вже досягнуто. Турист, який побував у Вінниці, вже не їде, бо відсутні нові атракції. Ті що побачили один раз фонтан, музей Пирогова та ставку Гітлера на наступний раз не мають чим зайнятись. Запросити на перспективу нема можливості. Відсутня про це інформація і нічого нового не з'являється.

Є достатня кількість бізнес туристів, але вони навколишнім не цікавляться.

У місті відбувається міжнародна гра Мафія, яка притягує учасників з різних країн але вона також мало рекламована.

2. ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ

Які основні послуги пропонуються гостям міста? Чи достатньо їх? Чого ще бракує? Які додаткові послуги пропонують готелі Вінниці? Чи є інноваційні послуги для гостей? Які? Що у послугах потрібно вдосконалити?

Медичний туризм поки не розвинений. З області приїжджають люди на лікування і шукають де поселитися. Були пропозиції від приватних клінік але закінчилось на розмовах.

Для туристів бюджетного варіанту нема що показувати.

Хостели поки досить добре розвиваються і стають не тільки місцем проживання, але й місцем для спілкування як громадські простори.

3. ВІДВІДУВАЧІ (ОСНОВНІ ЦІЛЬОВІ ГРУПИ)

Як аналізуєте своїх гостей? Хто відвідувачі Вінниці: географічна (кількісна і відсоткова), гендерна, соціальна, вікова структура. Якими видами транспорту добираються? Чим вони займаються у Вінниці? Чого бракує для відвідувачів? Які країни є найбільш перспективними для співпраці у постачанні відвідувачів (п'ятірка перших, за рейтингом)? Звідки, хто, чому? Кого можна залучити ще?

Основні відвідувачі – мешканці великих міст України.

Школярі та студенти вже своє відїздили і наплив бюджетних туристів набагато зменшується. Бракує в околиці Вінниці подій, які б могли затримати туриста.

Колись цілі групи поляків приїжджали і знаходили для себе щось цікаве. У нас є що показати також євреям та чехам. Приїжджає багато туристів, які колись проживали у Вінниці і шукають свої знайомі місця.

Неочікувано з Арабських еміратів приїжджали хокеїсти на турнір.

Видимі клієнти – діти та спортсмени.

4. ЗАВАНТАЖЕННЯ

Відсоток завантаження готелів Вінниці? Вплив сезонності та днів тижня на завантаження? Чи застосовуються пакетні пропозиції для гостей (вікенд, тижневі, багатоденні і т. п.)?

Завантаженість готелів є порівняно доброю. Бюджетний турист приїжджає весна-осінь, а літом, в основному, пусто.

5. КОНКУРЕНЦІЯ

Хто є конкурентом Вінниці (у сусідніх областях / в Україні / в Європі / у Світі)?

У Вінниці поки відсутня перспектива на наступні 5 років. Якщо нових атракцій не прибуде весь туристичний потік пропаде або перенаправиться в місця нових атракцій. У порівнянні зі Львовом немає тематичних напрямків, які у Львові добре розвинені.

6. МАЛИЙ БІЗНЕС

Хто, які види МСБ і скільки залучені до туристичної сфери міста? Чи існують об'єднання підприємців в туристичній і довкола туристичній сферах (формальні/неформальні)?

Бізнес бачить, що немає якісного інформаційного ресурсу про Вінницю, де була б концентровано зібрана інформація про те, де можна розміститись, що і де поїсти, де закупитись чи полікувати зуби, чи отримати якісь косметологічні послуги. Щоб через місцевий ресурс можна було б купити зі знижкою якийсь пакет місцевих послуг. Хтось має це для бізнесу зробити?

Кожен готель працює індивідуально і відсутня системність та співпраця між різними представниками туристичного бізнесу. Відсутня мережа готельєрів та співпраця між готелями. Немає взаємного підвищення кваліфікації між готелями. Таких ініціатив не було.

Наведено приклад Асоціації готельєрів Яремчанщини, як успішної структури.

7. КАДРИ ДЛЯ ТУРИЗМУ

Чи є проблема з кадрами для туризму? Відтік? Чи є співпраця з місцевими ВУЗами? Якими? Кого ще потрібно туристичній сфері міста? Чи потрібні короткі навчання (семінари, курси, тренінги і т. д.) для підвищення якості надання послуг? Які теми? Чи потрібні навчання на тему готельних інвестицій і операційної діяльності колективних засобів розміщення, і які саме теми можуть цікавити?

На даний момент особливих проблем з наявністю кадрів готелі не відчують, але якість цих кадрів не завжди задовільна.

8. КОМУНІКАЦІЯ З МІСТОМ

Сплата туристичного збору? Комунікації готелів, ресторанів і туристичного бізнесу з містом – з владою, громадою, громадськими організаціями, «нетуристичним» бізнесом. Чи є підтримка з боку влади? Чи Ви берете участь у розробці документів стратегічного розвитку міста та його «туристичному» житті? Яку роль відіграє профільний Департамент міської ради та обласної адміністрації?

Все відбувається хаотично. Програми заходів на кожні вихідні відсутня.

Туристична рада створена рік тому, а було лише одне засідання і далі нічого не відбувається.

Туристичний збір – "деруть по повній програмі". Рекомендація, - зробити диференційований тариф, відповідно до вартості номера чи класу закладу розміщення. Різні ставки туристичного збору для іноземців та українців на даний момент це те, що відлякує іноземного туриста.

Область до затримання туристів в місті не долучається. Палаці мало відвідуються і немає їх промоції.

9. ПРОМОЦІЯ

Чи проводяться маркетингові дослідження/опитування у туристичних, ресторанних, готельних закладах? Промоція послуг: де і як відбувається пошук відвідувачів? Які канали продажу і комунікації задіюються? Чи долучається туристична сфера міста (як і де)? Яка роль туристично-інформаційного центру Вінниці, чи задоволені Ви його діяльністю, чи потрібно щось змінювати в діяльності ТІЦ?

Якщо ми гуглимо Вінницю ми бачимо фонтан, ставку Гітлера і Порошенка з Рошеном. Все інше відсутнє. Відсутні легенди, які б притягували туристів. Підземелля монастиря Капуцинів майже ніхто не знає.

Хостел приймає часом безкоштовно або за пів ціни, для підняття власного рейтингу. Для того, щоб клієнти приїжджали ми їх постійно продзвонуємо.

Основний рушій бізнесу - Booking та "сарафанне радіо".

10. ПРОБЛЕМИ

Проблеми, з якими стикається туристичний бізнес? Які п'ять основних великих

кроків на вирішення проблем, якщо б мали всі необхідні ресурси? Чи бачите способи їх рішення?

В останні роки збільшився потік туристів, а ми не знаємо, що їм запропонувати. Відсутні цікаві події, на які можна запросити туристів.

Що необхідно зробити:

- **Зручне транспортне сполучення з містом.**
- **Інформаційний портал.**
- **Навчання персоналу.**
- **Запросити максимальну кількість лідерів думок в місто з різних країн, зробити їм цікаву програму, щоб вони прорекламували Вінницю через інформаційні ресурси.**
- **Готові забезпечити блогерів безкоштовним проживанням.**
- **Регулярні зустрічі представників туристичного, зокрема готельного бізнесу.**

Фокус-група 3 «Турфірми»

Учасники: власники, директори, керівники відділів маркетингу туристичних фірм, гіді.

Кількість: 10 з 12 запрошених

Тривалість: 2 години

1. ЗНАЧЕННЯ ТУРИЗМУ ДЛЯ МІСТА

Який потенціал туризму Вінниці? Які головні напрямки в туризмі і чому? Стан інфраструктури? Чи є потреби у модернізації, в додаткових інвестиціях (у що саме)?

Втратили багато туристів через те, що в Умані відкрили схожий фонтан, якісь підземелля і багато киян їдуть туди. Люди питають: Чи у Вінниці нова програма на фонтані? Відповідь, - стара і відразу інтерес пропадає. Рекламу в Умані йде досить добре. У Вінниці бракує на фонтані нових програм. Програма Маленький принц більшості не зрозуміла. Екзюпері сам не зрозумів би.

2. ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ

Які основні послуги пропонуються гостям міста? Чи достатньо їх? Чого ще бракує? Які додаткові послуги пропонують готелі Вінниці? Чи є інноваційні послуги для гостей? Які? Що у послугах потрібно вдосконалити?

В місті досить небагато тур фірм Бомба тур, Віатур, Бідняжки, тощо, які працюють на внутрішньому ринку – 5-7, а ліцензію мають не всі.

Вінницю завжди розглядали як місце одноденного туризму. В серії “Живописная Россия” в кінці 19 сторіччя написано, що місто Вінниця не представляє якогось інтересу. Зараз дещо змінюється. Пан Заваркін та син – туристичний об’єкт створений з нічого. Ми відкрили пам’ятник в Верхній Єрусалімці збірному образу мешканця мікрорайону з котом Шльоною, який майстерно крав ковбасу в євреїв.

Минула міська влада на відкритті не була і далі також ігнорувала цей туристичний об'єкт.

Теперішня влада відвідала і пообіцяла виділити кошти на ремонт фасаду будинку і стримала своє слово! В перспективі можна зробити навколо об'єкту єврейський кварталчик. Зробити найменший в Україні фонтан – мала фігурка єврея що плаче. Відзначити приїзд Шолома Алейхема, який відвідував Вінницю.

Створена тур агенція Кемпа тревел, яка розробляє авторські тури по області. Поки розроблено одноденні та дводенні тури з відвідуванням тур об'єктів та дегустацією равликів та білого вина. Дводенна - Чечельник – усипальниця Табанських, могили цадиків, костел, - Нацпарк Кармелюкове поділля, показ квітки Відкасника, дегустація пиріжків з береки, - Ольгопіль, ночівля в готелі молокозаводу Вілла мілк з дегустацією та виступом місцевого народного колективу. Переїзд в Тиманівку, потім Тульчин.

3. ВІДВІДУВАЧІ (ОСНОВНІ ЦІЛЬОВІ ГРУПИ)

Як аналізуєте своїх гостей? Хто відвідувачі Вінниці: географічна (кількісна і відсоткова), гендерна, соціальна, вікова структура. Якими видами транспорту добираються? Чим вони займаються у Вінниці? Чого бракує для відвідувачів? Які країни є найбільш перспективними для співпраці у постачанні відвідувачів (п'ятірка перших, за рейтингом)? Звідки, хто, чому? Кого можна залучити ще?

Приїжджають багато з Західного регіону- Львів, Тернопіль, Одеса, Харків. Ми зацікавлені в туристах, які приїжджають потягом, бо залишаються на ніч, або 2-3 дні.

Є досить багато корпоративних виїздів, на конференції аптекарів чи аграріїв.

В останні роки велика зацікавленість в сентиментальному туризмі. Пласт Єврейського туризму потрібно активно використовувати та промувати.

Сімейні тури також досить популярні. Але вони індивідуальні. Є нішеві туристи які шукають щось “своє”, наприклад сплави. Цінується на сплавах можливість виходу з річки в будь якому місці, розкласти намети там, де хочеться.

В Вінниці розвинутий стоматологічний бізнес. Герцог Люксембургу отримував тут протезування і клініка після цієї новини стала дуже популярна.

В Немирові санаторій, що колись був у власності Потоцьких, але також мало використовується для залучення туристів

Іноземні туристи – Ізраїль, Польща, Німеччина – але все наша діаспора.

В місті 12 екскурсиводів в асоціації, а всього біля 20 екскурсиводів. Курсів навчання гідів нема. У вузах є курс краєзнавства на історичному та географічному факультеті. Завантаженість екскурсантами весна і осінь. Літом напливу немає.

Зараз відмічається спад по кількості туристів, але більша стабільність у співпраці з туроператорами.

4. ЗАВАНТАЖЕННЯ

Вплив сезонності та днів тижня на завантаження? Чи застосовуються пакетні пропозиції для гостей (вікенд, тижневі, багатоденні і т. п.)?

Пакетні послуги використовуються дуже рідко, в основному на вікенди.

Євреї приїжджають на 4-5 днів з відвідуванням Умані, Жмеринки, Бердичева.

5. КОНКУРЕНЦІЯ

Хто є конкурентом Вінниці (у сусідніх областях / в Україні / в Європі / у Світі)?

Тернопіль та Хмельницький найближчі наші конкуренти. Житомир зовсім не конкурент.

Вінниця в більш виграшному стані, бо тут є хоч щось, що показати.

У Вінниці нема центру, немає цього відчуття, що ти в центрі. Відсутня головна пішохідна зона, а в інших містах вона є.

6. МАЛИЙ БІЗНЕС

Хто, які види МСБ і скільки залучені до туристичної сфери міста? Чи існують об'єднання підприємців в туристичній і довкола туристичній сферах (формальні/неформальні)?

Туристичні фірми не мають зиску від поселення груп туристів.

Немає централізованого залучення дітей до туризму. Розроблені екскурсії для різних вікових груп, але вони нікому з чиновників не цікаві. Для дітей повинні бути екскурсії пов'язані з краєзнавством.

Поки в місті недостатньо готелів та насиченості подієвим туризмом. Багато конференцій можна залучити але поки не готова для цього інфраструктура.

Потрібно залучати лідерів думок до відвідувань міста.

В'їзний іноземний туризм поки немає як і де отримати інформацію. Бракує речей, які б відрізняли нас від Житомира. Американцям показують вінницький Макдональдс, так як він відрізняється від американського стандарту.

Поки гастротуризм не розвивається.

Недостатньо рекламується фарширована риба, картопля по уланівськи, вінницькі цукерки – які є найкращим подарунком.

Ми зациклюємося на місті, а місто може бути хабом для відвідування навколишніх містечок.

За кордоном історичні факти уміло вплітають в історії, які формують настрій.

Також необхідно купити новий катер та катати людей по річці.

Сувеніри ніхто централізовано не розробляє. Кожен собі сам придумує. Пунктів прокату спорядження немає.

7. КАДРИ ДЛЯ ТУРИЗМУ

Чи є проблема з кадрами для туризму? Відтік? Чи є співпраця з місцевими ВУЗаами? Якими? Кого ще потрібно туристичній сфері міста? Чи потрібні короткі навчання (семінари, курси, тренінги і т. д.) для підвищення якості надання послуг? Які теми? Чи потрібні навчання на тему готельних інвестицій і операційної діяльності колективних засобів розміщення, і які саме теми можуть цікавити?

Поки немає спільної думки звідки мають з'явитися гіді в достатній кількості, та хто за це має платити.

Знайти екскурсоводів досить складно, а екскурсоводів з іноземною мовою знайти дуже складно. В програмах вузів відсутня підготовка екскурсоводів по місту. Якщо у нас нема що показувати, то і екскурсоводів нема для кого готувати.

Якимось чином потрібно утримувати якісних екскурсоводів. Це має бути вільний агент не прив'язаний до фірм. В інтернеті інформації про екскурсоводів немає.

Колись з 10 років тому підготували десяток екскурсоводів і вони пропали. Зараз ми вважаємо, що у місто мають приїжджати невеликі групи туристів.

Погані приклади,- це коли екскурсовод приводить групу в Пан Заваркін і каже: Можете подивитися, сходити в туалет, а купувати будете тут поруч, - таких екскурсоводів ми будемо виганяти.

Добре, що зараз розпочалися курси екскурсоводів, організовані спільно з міською владою.

8. КОМУНІКАЦІЯ З МІСТОМ

Комунікації готелів, ресторанів і туристичного бізнесу з містом – з владою, громадою, громадськими організаціями, «нетуристичним» бізнесом, між собою. Чи є підтримка з боку влади? Чи Ви берете участь у розробці документів стратегічного розвитку міста та його «туристичному» житті? Яку роль відіграє профільний Департамент міської ради та обласної адміністрації?

В місті відбуваються великі зміни. Багато тих, хто тут вчився відзначають ці зміни, але бракує інновацій.

Влада старається відновити фасади старої забудови.

Є пропозиція щоб вулиця біля 17 школи, будинку братів Гельбл була перекрита для транспорту і зроблена цікава пішохідна зона. Поруч будинок Натана Альтмана. Вулиці Монастирська і Петлюри можуть бути долучені та зроблена цікава пішохідна локація. Створити “Шоколадний будиночок”.

9. ПРОМОЦІЯ

Чи проводяться маркетингові дослідження/опитування у туристичних, ресторанних, готельних закладах? Промоція послуг: де і як відбувається пошук відвідувачів? Які канали продажу і комунікації задіюються? Чи долучається туристична сфера міста (як і де)? Яка роль туристично-інформаційного центру Вінниці, чи задоволені Ви його діяльністю, чи потрібно щось змінювати в діяльності ТІЦ?

ТІЦ поки не виконує необхідних функцій, особливо для іноземних туристів. Відкривається багато тур об'єктів, які не картографовані. В місті проводиться достатньо багато конференцій та семінарів. Якщо на таких заходах роздавати інформаційні листки про туроб'єкти, то багато з учасників захочуть їх відвідати. Люди різні і хочуть бачити різні речі, цікавить різна кухня і тому пропозиція повинна бути дуже різноманітна. Для прикладу корейців вразили лелеки, так як в Кореї вони вже зникли. Відвідували музей марки.

Також можна рекламувати новітні технології, для прикладу зробити аналіз ДНК і якщо в людини покаже, що вона має відношення до цієї території, то люди мають відвідати свої рідні землі.

10. ПРОБЛЕМИ

Проблеми, з якими стикається туристичний бізнес? Які п'ять основних великих кроків на вирішення проблем, якщо б мали всі необхідні ресурси? Чи бачите способи їх рішення?

Немає сформованого туристичного продукту. Немає контрагентів для роботи з великими іноземними фірмами.

Формуванням туристичного продукту ніхто не займається. Поки є розуміння, що цим повинний займатися департамент туризму. Турфірми готувати тур продукт своїм коштом не хочуть. Готельєри мають бути зацікавлені в тому, щоб у них були екскурсоводи. Офіційно заплатити за екскурсії нема кому.

Немає сайту з послугами екскурсоводів.

На даний момент аеропорт закривається на реконструкцію. Проводиться тендер на реконструкцію злітної смуги. Процес триватиме до літа 2020 року.

Гроші на злітну смугу виділені, на аеровокзал поки нема, але проект готується.

З авіакомпаніями проходять переговори але потрібно знати терміни будівництва, бо необхідно знати точну дату запуску аеропорту не менше як 6 місяців.

Дешеві авіалінії не хочуть заходити в малі міста, так як в Борисполі поки весь пасажиропотік не залучений.

В Чернівцях та Івано-Франківську літаки мають маршрути по місцях потоків заробітчан.

У Вінниці стабільні потоки у Туреччину та Єгипет. Але потенціал величезний, підтверджений кількістю вінничан, що літають з інших аеропортів.

Аеропорти в Житомирі та Хмельницькому поки не конкуренти, так як злітна полоса в них набагато менша. Вінницький аеропорт єдиний потужний в центрі країни.

Відсутня мережа громадських туалетів. Туристи ходять в туалети в кафе і ресторани, в магазинах туалети платні.

Що необхідно зробити:

- Популяризація міста на традиційних світових виставках.
- Привезти відомих іноземців і робити з цього рекламні ролики та «бомбити» інтернет.

- Відсутність центру – створити пішохідну зону яку необхідно відвідати.
- Потрібні цікаві історії.
- Розвивати подієвий і медичний туризм.
- Власникам електромобілів потрібно пропонувати екскурсії, поки вони заряджаються 2 години.
- Консульства недопрацьовують для запрошення туристів в Україну.
- Інфраструктура, маршрути (останній фудфест – позор), майданчики зовсім не підготовлені. Немає жодного сучасного виставкового залу.
- Немає фахової організації подій. Зразок дріфт в аеропорту – обладнання, огорожа, охорона, трибуни, кейтерінг – все привезено та якісно зроблено.
- Створення відомого Фестивалю, який відображав би Вінницю.
- Аквапарк та скеледром.
- Створити точкові місця з «історією».
- Проводити роботу з залучення дешевих авіаліній до Вінницького аеропорту.

Додаток №12. Результати опитування працівників медичної галузі з огляду на розвиток медичного туризму у м. Вінниця

Взяло участь в опитуванні 7 осіб, які приймаємо за 100%.

1. Респонденти оцінили потенціал розвитку медичного туризму у Вінниці за 10-бальною шкалою, де 1 – абсолютно неперспективна, 10 – найперспективніша з усіх галузей туризму наступним чином: 10, 7, 9, 6, 5, 5, 7 балів, що в середньому дає показник у 7 балів
2. Опитані дали наступну інформацію про кількість пацієнтів, яка обслуговується у їхніх закладах за рік: 20000, 80000, 300000, 15000, 5000, 23000, 12000 осіб, що сумарно дорівнює 455000 осіб щорічно
3. На питання про оновлення обладнання всі респонденти відповіли, що обладнання в роботі перебуває від 1 до 2 років не більше
4. На питання про розмір інвестицій, що було вкладено у заклад, відповіло лише 71% респондентів. Сума вкладень, яка була вказана, варіюється від 2 млрд. євро до незначних сум, отриманих при госпрозрахунках
5. Основні медичні послуги, надавані закладами:

Заклади	Основні послуги:
1	Естетична медицина, дерматохірургія, проктологія
2	Консультативно-діагностичні, вторинного рівня, надання медичної допомоги (рентгенодіагностика, ендоскопія, функціональна діагностика, лабораторні послуги, консультативні послуги вузьких спеціалістів)
3	Діагностика: всі види УЗД, рентгенологічні дослідження (рентген, мамографія, КТ), еег, екг, холтерівське моніторування, добове моніторування артеріального тиску, ендоскопічні дослідження (ФГДС, колоноскопія - в медикаментозному сні), лабораторні дослідження (понад 3000 найменувань). Лікування: прийом вузьких спеціалістів (терапія, кардіологія, ендокринологія, неврологія, онкологія, мамологічний прийом, дерматологія, гінекологія, урологія, хірургія, проктологія, травматологія, отоларингологія, офтальмологія, хіміотерапевтичне відділення) ; хірургічне лікування (загальна хірургія, лапароскопічні операції, операції на молочних залозах, лор-операції, офтальмологічні операції, травматологія); профілактика: вакцинація, масаж; реабілітація: ЛФК, програми реабілітації після хірургічного лікування, фізіотерапія.

4	Амбулаторний прийом кардіолога, невропатолога, функціональна діагностика (екг, холтерівський моніторинг, ехокардіографія, велоергометрія, трейдміл), інтервенційна кардіологія (коронарографія, коронарне стентування, імплантація штучних водіїв ритму), лабораторна діагностика
5	Лікування больових синдромів, реабілітація
6	Гінекологія, Хірургія, Урологія, Репродуктологія, Онкогінекологія, Онкохірургія, Онкоурологія
7	Нейрохірургія, травматологія-ортопедія, пластична хірургія, загальна хірургія, діагностика, реабілітація

6. Респонденти про можливі нові напрямки послуг:

Заклади	Можливі нові напрями послуги:
1	Дерматоонкологія, урологія
2	ПЛР діагностика, МРТ
3	Розвиток хірургічного лікування
4	Кардіохірургія (аортокоронарне шунтування, протезування клапанів серця)
5	Розвивати дитячу реабілітацію
6	Ендоскопія та Онкологія
7	ЛОР хірургія, щелепно-лицева хірургія

7. В цілому питання надання послуг мали доповнення:

А) усі заклади, крім одного, відмовляють пацієнтам, якщо у них нема потрібних послуг. Один заклад надає пацієнту інформацію, де можна отримати послугу, що його цікавить

Б) найчастіше запитувані послуги: УЗД, ендоскопія, алерголог, ревматолог, реабілітація

В) унікальні послуги закладів:

Заклади	Унікальні чи рідкісні послуги
1	Дерматохірургія
2	КТ-діагностика, імунологічні аналізи, бактеріологічні аналізи, відеоендоскопія
3	Трепан біопсія молочної залози під контролем УЗД та мамографії, радикальна резекція молочної залози з терапевтичною мамопластикою, біопсія сторожового лімфатичного вузла, реконструкція молочної залози після мастектомії (одномоментна і відстрочена), встановлення венозних порт систем, дуктографія, хірургічна корекція плоско-вальгусної стопи...
4	Коронарографія, стентування, імплантація штучних водіїв ритму
5	Методики відновлення PNF, Бломберг терапія, сенсорна інтеграція
6	Робот-хірургія
7	---

8. Усі заклади збирають інформацію чи незадоволені відгуки від клієнтів. Найчастіше незадоволення стосується: відсутності парковки, цін на послуги, неможливості записатись до спеціалістів сьогодні на сьогодні, записів на прийом на тиждень, чергою на лікування.

9. Дані про клієнта за його місцем проживання розподілились так:

Заклади	з Вінниці	з Вінницької області	з України	Іноземці
1	10000	3000	19000	800
2	60000	20000	4000	200
3	150000	120000	20000	10000
4	2800	1900	150	10
5	70	23	5	2

6	19780	2300	900	20
7	3600	4200	3600	600
Всього:	246250	151423	47655	11632

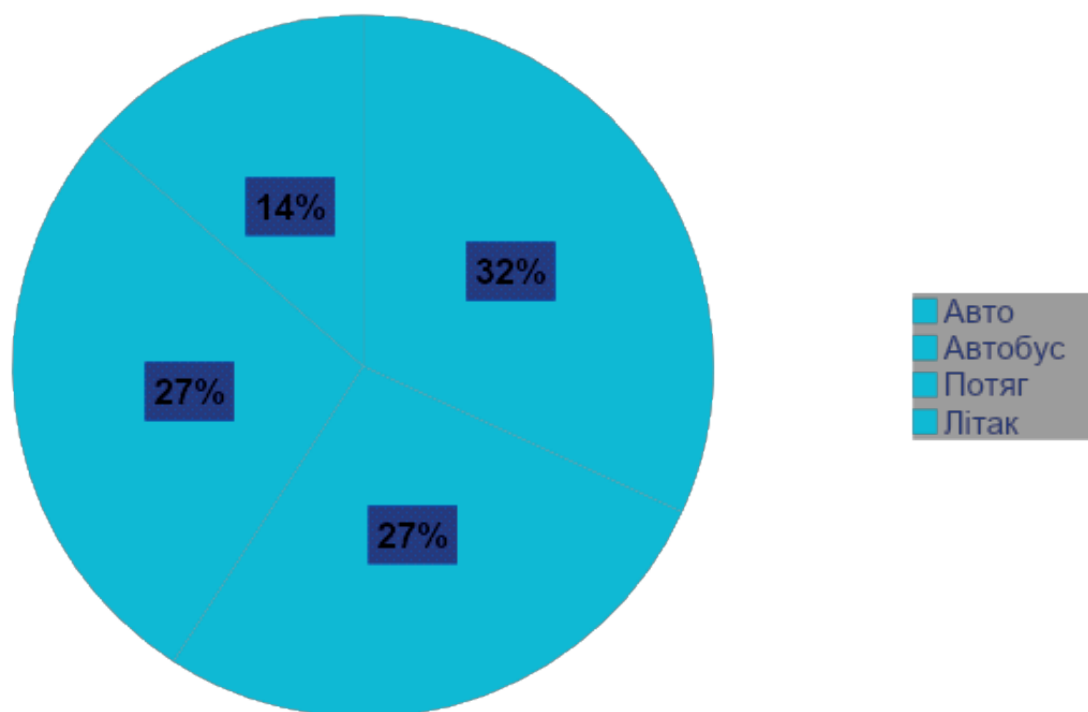
10. 3 них за статтю:

Заклади	Жінок	Чоловіків
1	50%	50%
2	60%	40%
3	58%	42%
4	40%	60%
5	60%	40%
6	90%	10%
7	55%	45%
Всього в середньому:	59%	41%

11. 3 них за віком:

Заклади	до 14 років	від 15 до 21 року	від 21 до 45 років	від 45 до 65 років	65 і старші
1	10%	20%	20%	40%	10%
2	14%	6%	10%	50%	20%
3	20%	8%	28%	34%	10%
4	0%	1%	12%	43%	44%
5	10%	20%	20%	40%	10%
6	0%	3%	71%	22%	4%
7	5%	25%	25%	30%	25%
Всього в середньому:	8,4%	11,9%	26,6%	37%	17,6%

12. Спосіб подорожування пацієнтів до місця лікування, на думку опитаних

13. Респонденти не змогли відповісти щодо того, чим займаються пацієнти у

вільний від лікування час на території міста і чим вони незадоволені.

14. Країни, з яких прибувають пацієнти: Італія, Росія, Німеччина, Польща, Швейцарія, Молдова, Ізраїль, Білорусь, Іспанія, США.

15. Причини обрання пацієнтами того чи іншого закладу:

Заклади	Причини вибору пацієнтом закладу
1	Європейський рівень обслуговування
2	-
3	По багатьом напрямкам лікування ми маємо повний цикл допомоги. Ми ведемо пацієнта до його одужання. Не має потреби очікувати в чергах. Всі наші заклади знаходяться в хорошій транспортній доступності.
4	Ургентні випадки
5	рекомендації, реклама в інтернет-ресурсах
6	Професіоналізм
7	Порада родичів

16. Сезонність опитаних закладів:

Заклади	Літо	Осінь	Зима	Весна
1	25%	20%	25%	30%
2	20%	40%	20%	20%
3	80%	90%	90%	90%
4	23%	26%	26%	25%
5	20%	30%	30%	20%
6	20%	30%	30%	20%
7	20%	30%	25%	25%
Всього в середньому:	30%	38%	35%	33%

17. Більшість пацієнтів перебувають на лікуванні у будні дні: в середньому 85%

18. Опитані заклади не застосовують пакетні пропозиції

19. Бронювання послуг відбувається у 90% випадках через телефон. Інші види бронювання: попереднє призначення лікаря, сайт

20. Переваги міста Вінниці для клієнтів: європейське, комфортне, цікаве, невелике місто зі зручною інфраструктурою, аеропорт, зручне залізничне сполучення, центр України

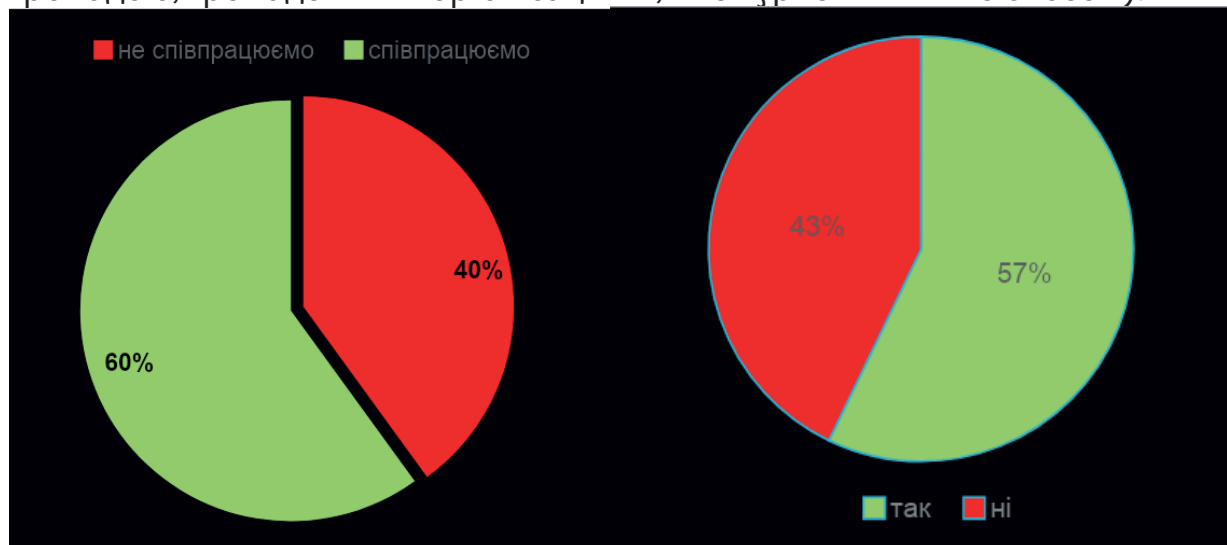
21. Опрацьовані заклади входять до Асоціацій:

- Українська асоціація лікарів-дерматовенерологів та косметологів
- Асоціація інтервенційних кардіологів України
- Асоціація кардіохірургів України
- Всеукраїнське об'єднання фізичних терапевтів
- Асоціація остеопатичних та хіропрактичних наук
- Європейська асоціація онкогінекологів
- Американська асоціація онкогінекологів
- Українська асоціація репродуктивної медицини

22. 86% респондентів підтвердили співпрацю своїх закладів з ВНМУ ім. М. Пирогова, а 57% - з Вінницьким медичним коледжем ім. Д. Заболотного.

23. Заклади співпрацюють з такими видами середнього і малого бізнесу: готелі, таксі, ресторани, доставки, послуги утилізації, рекламні агенції

24. Питання співпраці з владою міста і області (профільними відділами, громадою, громадськими організаціями, «не туристичним» бізнесом):

25. Чи є з боку опитуваних закладів інтерес до розробки документів стратегічного розвитку міста та його «туристичного» життя:

26. З Туристично-Інформаційним центром Вінниці заклади не працюють.

Додаток №13. Характеристика цільових груп туристів для м. Вінниці

Основні критерії для характеристики цільових груп:

- категорія
- вік
- фінансові можливості
- масовість
- тривалість перебування
- основний сезон
- географія

СІМ'Ї з дітьми	ПРАЦЮЮЧА МОЛОДЬ	СТУДЕНТИ
<ul style="list-style-type: none"> • дорослі з неповнолітніми дітьми (батьки+діти, прабатьки+діти) • середнього і вище достатку • індивідуально • переважно 2-3 дні • весна – осінь • місцеві і приїжджі з міст Київ, Львів, Одеса, Дніпро 	<ul style="list-style-type: none"> • молодь віком 25-35 років • середнього достатку • парами та невеликими групами • від 2-3 днів • цілорічно • місцеві і приїжджі з міст Львів, Київ, Одеса, Дніпро • закордонні туристи (країни Європи) 	<ul style="list-style-type: none"> • молоді люди, що навчаються (до 23-25 років) • невисока фінансова спроможність • індивідуально, малі групи • 1-3 дні • цілорічно • місцеві і приїжджі з міст, переважно Західної України, а також Києва
КОРПОРАТИВНІ ГРУПИ	ОРГАНІЗОВАНІ ГРУПИ	РЕКРЕАНТИ (САНАТОРІЇ)
<ul style="list-style-type: none"> • дорослі, що працюють • середній і вище достаток • групи • 2-3 дні • цілорічно • місцеві і приїжджі з міст Київ, Львів, Івано-Франківськ, Чернівці, Одеса, Дніпро та ін. 	<ul style="list-style-type: none"> • різновікові • середній достаток • групи • 2-3 дні • цілорічно • місцеві і приїжджі з міст Львів, Київ, Одеса, Дніпро та ін. 	<ul style="list-style-type: none"> • працюючі дорослі • середній і вище достаток • екскурсійні групи • 1 день • цілорічно • приїжджі з різних міст України, що лікуються в Немирові, санаторіях Хмільника • закордонні туристи (переважно вихідці з України)

ШКОЛЯРІ, ЮНАЦЬКІ СПІЛКИ	ТУРИСТИЧНІ КЛУБИ	ЛІТНІ ЛЮДИ
<ul style="list-style-type: none"> діти під опікою дорослих (10 - 16р.) невисокий достаток організовані групи від 2 днів до 2 тижнів весна – осінь місцеві та приїжджі з усієї України 	<ul style="list-style-type: none"> активні дорослі – члени клубів середній достаток організовані групи 2-3 дні цілорічно місцеві та приїжджі з усієї України закордонні туристи (переважно країни Центральної та Східної Європи) 	<ul style="list-style-type: none"> дорослі пенсійного віку середній достаток індивідуально 1-3 дні весна – осінь місцеві і приїжджі з міст Львів, Івано-Франківськ, Чернівці, Київ, Одеса, Дніпро та ін.
СПОРТСМЕНИ	МИТЦІ, МАЙСТРИ	ЛЮДИ З ІНВАЛІДНІСТЮ
<ul style="list-style-type: none"> молоді люди (до 35р.) середній достаток індивідуально, малі групи 2-3 дні цілорічно місцеві та приїжджі з України і з-за кордону 	<ul style="list-style-type: none"> творчі дорослі (любители і професіонали) середній і вище достаток індивідуально і малі групи 2-3 дні цілорічно місцеві і приїжджі з міст Київ, Львів, Одеса, Дніпро, з сусідніх областей, а також з-за кордону 	<ul style="list-style-type: none"> дорослі і діти (обов'язкова наявність парainфраструктури) середній і нижче достаток індивідуально, групи 2-5 днів весна – осінь місцеві і приїжджі з міст Київ, Львів, а також сусідніх областей

Співвідношення туристичних продуктів та ринку у м. Вінниця

Продукт - Ринок	Екскурсії	Вікенд тури	Події	MICE	Гастро тури	Нішеві тури	Лікування
Школярі	+	+					
Студенти	+	+	+		+	+	
Туристичні клуби	+	+	+		+	+	
Сім'ї	+	+	+		+	+	
Працююча молодь	+	+	+		+	+	+
Літні люди	+	+	+		+		+
Пенсіонери	+	+			+		+
Бізнес	+		+	+	+	+	
Митці	+		+			+	
Спортсмени			+				
Іноземці	+	+	+	+	+	+	+

Оцінка зручності сполучення для туризму залізничним транспортом з м. Вінниця (станом на кінець 2019 року)

	К-ть поїздів	К-ть поїздів, прибуття між 05:00 і 10:00		К-ть поїздів	К-ть поїздів, виїзд від 18:00 до 24:00		Оцінка
Київ - Вінниця	17	5	Вінниця - Київ	17	3	8	5
Одеса - Вінниця	5	2	Вінниця - Одеса	5	0	2	2
Луцьк - Вінниця	0	0	Вінниця - Луцьк	0	0	0	1
Дніпро - Вінниця	1	1	Вінниця - Дніпро	3	2	3	3
Житомир - Вінниця	1	0	Вінниця - Житомир	1	0	0	1
Ужгород - Вінниця	1	1	Вінниця - Ужгород	1	1	2	2
Запоріжжя - Вінниця	1	1	Вінниця - Запоріжжя	2	1	2	2
Ів-Фр - Вінниця	1	0	Вінниця - Ів-Фр	1	1	1	2
Кропивницький - Вінниця	0	0	Вінниця - Кропивницький	0	0	0	1
Львів - Вінниця	11	3	Вінниця - Львів	9	3	6	5
Миколаїв - Вінниця	1	0	Вінниця - Миколаїв	1	1	1	2
Полтава - Вінниця	2	2	Вінниця - Полтава	2	2	4	4

Рівне - Вінниця	1	0	Вінниця - Рівне	1	0	0	1
Суми - Вінниця	0	0	Вінниця - Суми	0	0	0	1
Тернопіль - Вінниця	10	3	Вінниця - Тернопіль	10	4	7	5
Харків - Вінниця	2	2	Вінниця - Харків	2	2	4	4
Херсон - Вінниця	1	0	Вінниця - Херсон	1	1	1	2
Хмельницький - Вінниця	15	3	Вінниця - Хмельницький	15	5	8	5
Черкаси - Вінниця	0	0	Вінниця - Черкаси	0	0	0	1
Чернівці - Вінниця	1	1	Вінниця - Чернівці	1	1	2	2
Чернігів - Вінниця	0	0	Вінниця - Чернігів	0	0	0	1

Оцінка зручності сполучення для туризму автомобільним транспортом з м. Вінниця (станом на кінець 2019 року)

	К-ть рейсів	к-ть авто, прибуття між 05:00 і 10:00		К-ть рейсів	к-ть авто, виїзд від 18:00 до 24:00		Оцінка
Київ - Вінниця	14	0	Вінниця - Київ	26	2	2	3
Одеса - Вінниця	24	5	Вінниця - Одеса	19	3	8	4
Луцьк - Вінниця	2	0	Вінниця - Луцьк	2	0	0	1
Дніпро - Вінниця	3	2	Вінниця - Дніпро	23	1	3	3
Житомир - Вінниця	22	4	Вінниця - Житомир	29	3	7	4
Ужгород - Вінниця	0	0	Вінниця - Ужгород	0	0	0	1
Запоріжжя - Вінниця	1	1	Вінниця - Запоріжжя	1	0	1	2
Ів-Фр - Вінниця	1	0	Вінниця - Ів-Фр	1	0	0	1
Кропивницький - Вінниця	3	1	Вінниця - Кропивницький	5	0	1	2
Львів - Вінниця	17	2	Вінниця - Львів	25	4	6	4
Миколаїв - Вінниця	15	4	Вінниця - Миколаїв	15	4	8	5
Полтава - Вінниця	1	0	Вінниця - Полтава	1	0	0	1
Рівне - Вінниця	6	0	Вінниця - Рівне	5	0	0	1
Суми - Вінниця	0	0	Вінниця - Суми	0	0	0	1
Тернопіль - Вінниця	9	1	Вінниця - Тернопіль	21	3	4	4
Харків - Вінниця	1	0	Вінниця - Харків	1	0	0	1
Херсон - Вінниця	15	3	Вінниця - Херсон	16	3	6	4
Хмельницький - Вінниця	42	5	Вінниця - Хмельницький	54	6	11	5
Черкаси - Вінниця	1	0	Вінниця - Черкаси	1	0	0	1
Чернівці - Вінниця	8	0	Вінниця - Чернівці	7	1	1	2
Чернігів - Вінниця	0	0	Вінниця - Чернігів	0	0	0	1

Департамент маркетингу міста та туризму
Вінницької мської ради

visitvinnytsia@vmr.gov.ua
+380 (432) 50-75-85
м. Вінниця, вул. Соборна, 59

Електронні версії
Стратегії
та туристичного
профілю міста:

